

PROIECTE DIDACTICE

Timpul meu, prietenul meu, timpul meu, dușmanul meu

prof. Florența Vătămanu

Data:

Scoala: Clasa:

Profesor:

Componenta educativă: Educația pentru timpul liber

Obiectivele activității:

-să-și însușească modalitățile diverse de organizare și petrecere a timpului liber;
-să conștientizeze necesitatea planificării vieții personale; -să determine cauzele și consecințele neprogramării timpului;

Strategii didactice: dezbateră, conversația, asaltul de idei

Mijloace didactice: fișe de lucru, markere, PPT

Modalități de organizare a activității: frontal/pe grupe

Bibliografie: Sivia Banea, Violanda Cristina Morărașu, *Ghid de resurse practice pentru activitatea de consiliere și orientare a elevilor*, Ed. Performantica, Iași, 2009

Scenariul didactic:

1. Organizarea clasei în vederea desfășurării activității

Discuții organizatorice, distribuirea fișelor de lucru

2. Motivarea elevilor

Li se cere elevilor să precizeze câteva dintre realizările lor în calitate de elevi în clasa a V-a, accentuându-se ideea că timpul capătă valoare atunci când este folosit în mod constructiv.

3. Anunțarea temei și a obiectivelor activității

Se anunță tema lecției și obiectivele propuse pentru această temă:

-cunoașterea și însușirea modalităților diverse de organizare și petrecere a timpului liber; -conștientizarea necesității planificării vieții personale

4. Desfășurarea activității

Pregătirea elevilor pentru dezbateră prin comentarea titlului și a câtorva proverbe pe tema timpului.

Elevii sunt solicitați să completeze cu roșu pe un cerc, perioadele activității de învățare în cadrul unei zile, iar cu albastru, timpul de relaxare, odihnă. (anexa 1) Elevii se grupează, fiecare grupă primește câte o scrisoare (identică). Sunt rugați să conceapă în mod creativ răspunsul la scrisoare. (anexa 2)

Elevii, ghidați de profesorul diriginte, identifică în cadrul unei discuții „hoții de timp”.

Discuție despre modalitățile eficiente de petrecere a timpului liber

Se antrenează elevii într-o discuție care să sintetizeze cele discutate, concluzionând cu privire la activitățile de timp liber (lectura, televiziunea, nevoia de cunoaștere, calculul).

Concluzia: Timpul trebuie planificat pentru a fi folosit cât mai bine.

5. Asigurarea feed-back-ului

Elevii primesc o agendă pe care o vor completa timp de o săptămână.

Fișe de lucru

I. Comentați următoarele maxime:

Cel mai prețios sfetnic al omului este timpul. (Syrus)

Amânarea este hoțul timpului.

Nu este important a face totul, ci a face ceea ce este important. (Seneca) Orice mai

poți regăsi; timpul pierdut nu-l regăsești niciodată. (Benjamin Franklin)

II. Roata timpului (anexa 1)

Marcați cu roșu pe ceas orele, perioadele activității de învățare în cadrul unei zile, iar cu albastru, timpul de relaxare, odihnă, timp liber.

2

III. Elevii se grupează, fiecare grupă primește câte o scrisoare (identică). Sunt rugați să conceapă în mod creativ răspunsul la scrisoare. (anexa 3)

Dragi prieteni,

Sunt elev în clasa a V-a, am 11 ani și, recunosc, nu reușesc deloc să îmi organizez timpul.

Nici nu aș avea cum, deoarece părinții îmi fac programul așa cum doresc ei: când să plec la școală, când să mă mânc, când să vorbesc cu prietenii și, mai ales, să învăț mereu!

Eu sunt obosit, nervos, iar rezultatele mele la învățătură sunt slabe.

Voi ce ați face în locul meu?

*Cu sinceritate,
un elev îngrijorat*

*Ps. Vă rog să găsiți minim trei soluții pentru a mă ajuta să
îmi*

*organizez timpul personal de studiu și de
relaxare*

IV. Hoții de timp

Explicați în ce măsură pot deveni „hoți de timp” următoarele obiecte:

*Televizorul
Calculatorul
Telefonul mobil
Anturajul*

3

V. Agenda mea pe o săptămână

Ziua	Activitățile	Timpul alocat
Luni	<ul style="list-style-type: none">•••••	<ul style="list-style-type: none">•••••
Marti	<ul style="list-style-type: none">•••••	<ul style="list-style-type: none">•••••

Miercuri	• • • • •	• • • • •
Joi	• • • • •	• • • • • •
Vineri	• • • • •	• • • • •
Sambătă	• • • • •	• • • • •
Duminică	• • • • •	• • • • •

4

Scop:

- Formarea motivației elevului de a învăța.
- Dezvoltarea interesului pentru școală.

Obiective operaționale:

Data:

Școala: Clasa:

Profesor:

Școala ideală

prof. Busuioc Gianina Elena

- O1 – Să comunice despre școală și despre câmpul semantic al acestui cuvânt;
- O2 – Să explice necesitatea învățării;
- O3 – Să discute despre rolul școlii cât și a profesorului în societate;
- O4 – Să-și manifeste opiniile față de noțiunea de școală ideală
- O5- Să prezinte citate și cugetări despre școală și educație;
- O6 – Să-și exprime ideile personale direct, respectând eticheta culturii vorbirii și comportamentale.

Metode și procedee didactice:

- Comunicare, explicarea, exemplul, problematizarea, asaltul de idei, descoperire, demonstrare, realizare de postere, povestire, observare, întrebări- panel.

Suport didactic:

- Planșe, fișe, rechizite școlare, imagini, PPT, film educativ

Forme de evaluare:

- Frontal, în grup, individual

Desfășurarea lecției

Etapele lecției	Activitatea profesorului	Strategii didactice / material didactice	Activitatea elevilor
Moment organizațional (2 minute)	- Salutul clasei - Pregătirea materialelor pentru lecție	- Comunicare	- Salut - Pregătirea materialelor pentru lecție
Anunțarea temei / discutarea temei	- Prezentare PPT despre școală	- Comunicare ghidată - Explicare - Citire - Dialog	

	<p>- Prezentarea poeziei “<i>Învață de la toate</i>”</p> <p>- Prezintă schema lecției</p> <p>1. Ce este școala? Avem nevoie de școală?</p> <p>2. Care sunt amintirile din prima zi de școală? Ce așteptări aveți și câte din ele s-au realizat?</p> <p>3. Cine a fost Domnul Trandafir?</p> <p>4. Cum vedeți școala ideală? (profesori ideali, elevi ideali, dotare ideală)</p> <p>5. Prezentarea filmului “Școala excelentă”</p> <p>6. Ce aș schimba dacă aș fi profesor pentru o zi?</p> <p>7. Pe o scară de la 1 la 10 ce notă dați școlii voastre?</p> <p>8. Maxime și cugetări despre școală și educație.</p> <p>- Discută toate punctele din schema lecției și ascultă opiniile elevilor</p>	<p>- Prezentare de postere realizate de elevi</p> <p>- Prezentare PPT și film</p> <p>- Completare de chestionare (școala; ce ne-am face fără școala; pentru ce învăț; școala pentru mine e...)</p> <p>- Lucru în echipă</p> <p>- Problematizare</p> <p><i>Materiale folosite</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Videoproiector • Fișe de lucru • Postere • Rechizite • Film / PPT • 	<p>Elevii completează fișele primite și răspund la întrebări. Citesc poezia</p> <p>Elevii lucrează în grup, apoi prezintă posterul pregătit în fața clasei. Vor respecta tematica lecției „Școala ideală”.</p> <p>Iși exprimă opiniile despre rolul profesorului într-o zi de școală</p>
--	--	---	---

<p>Concluzii</p>	<p>- Trage concluzii despre necesitatea frecventării școlii și dorința de realizare a unei școli ideale -Prezintă alături de elevi maxime și cugetări despre școală și educație - Anunță tema următoare : “Puncte tari, puncte slabe”</p>	<p>- comunicare, dialog,</p>	<p>Elevii trag concluziile lecției</p>
------------------	--	------------------------------	--

Pentru mine școala este o...	
Pentru mine școala este un...	
La școală venim să...	
La școală întâlnim...	
Trecînd din clasă în clasă ...	
Îmi iubesc școala natală...	

Pentru mine școala este o...	
Pentru mine școala este un...	
La școală venim să...	
La școală întâlnim...	
Trecînd din clasă în clasă ...	
Îmi iubesc școala natală...	

Pentru ce învăț?

1. _____ ;
2. _____ ;
3. _____ ;

Pentru ce învăț?

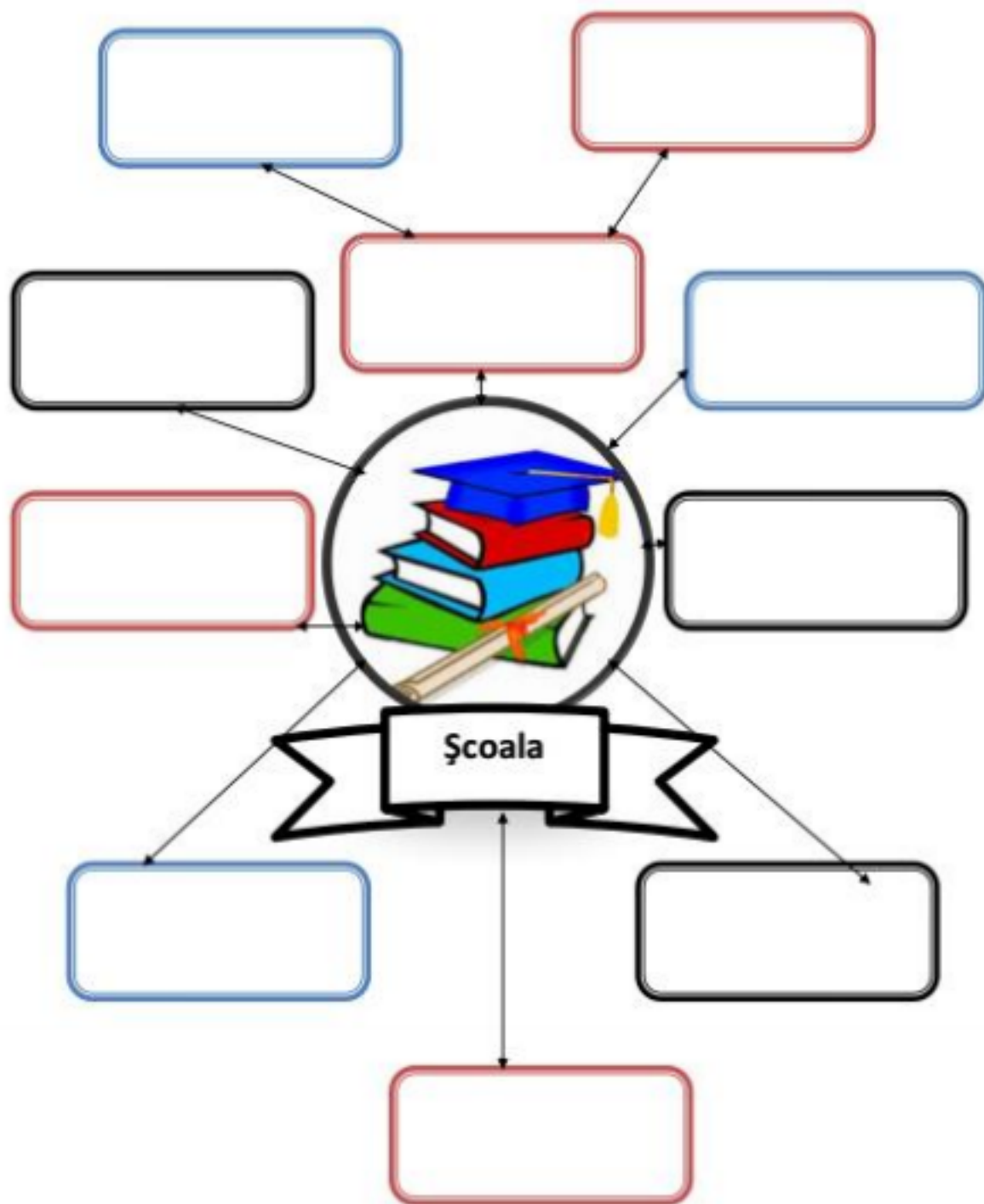
1. _____ ;
2. _____ ;
3. _____ ;

Pentru ce învăț?

4. _____ ;
5. _____ ;
6. _____ ;

Ce e școala pentru mine?

Cornelia

Data:

Scoala: Clasa:

Profesor:

Ce trebuie să știu pentru ca să

îmi planific cariera prof. Tanasă

- Să utilizeze în contexte adecvate termenii de *muncă, profesie, ocupație și carieră*
- Să analizeze criterii simple de alegere a unei meserii

SCOPUL ACTIVITĂȚII: dezvoltarea abilității de informare privind noțiunile de carieră, meserie, profesie, ocupație.

OBIECTIVUL CADRU: Dobândirea abilităților de explorare și planificare a carierei.

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ:

Obiective:

O1.Să definească termenii *meserie, profesie, ocupație, funcție,*

carieră. O2.Să dea exemple de meserii, profesii, ocupații, funcții.

O3.Să analizeze exemple concrete pentru a vedea dacă ocupația, profesia și funcția coincid. O4.Să prezinte pașii pe care trebuie să îi urmeze în planificarea carierei.

Strategie: exercițiu de energizare, explicația, conversația, exercițiu, problematizarea, descrierea, reflecția.

Resurse: manuale, tabla, videoproiector, prezentare ppt., fișe de

lucru **Bibliografie:**

- **Orientarea și consilierea în carieră: Ghidul profesorului**, Marinela Elena Gulei, Adela Serea, Iași, Editura Spiru Haret, 2011
- **Orientarea și consilierea în carieră: Manualul elevului**, Marinela Elena Gulei, Adela Serea, Iași, Editura Spiru Haret, 2011

Mod de realizare a activității:

1.Exercițiu de energizare

Voi cere elevilor să își amintească ce răspundeau când erau mici la întrebarea *Ce vrei să te faci când vei fi mare?*

2.Clarificarea termenilor meserie, profesie, ocupație, funcție, carieră. Elevii vor defini pe baza dicționarului termenii enumerați. Va fi utilizată și prezentarea Power Point.

3. Meseria/profesia – Ocupația - Funcția părinților mei

Elevii vor scrie pe o foaie de hârtie meseria/profesia-ocupația-funcția părinților lor, fără să-și scrie numele. Foile se vor amesteca. Fiecare elev extrage o foaie și o păstrează doar dacă nu este foaia pe care a scris-o el.

Vor fi selectați câțiva elevi să citească ce este scris pe foaia pe care au extras-o iar ceilalți vor fi atenți pentru a vedea dacă exemplul scris este corect sau greșit.

4.Pașii pe care trebuie să îi urmeze pentru a-și planifica cariera

Elevii vor afla care sunt pașii pe care trebuie să îi parcurgă atunci când își planifică cariera.

5.Ușa viitorului

Se prezintă elevilor un desen ce înfățișează o ușă întredeschisă. Elevii trebuie să spună ce gânduri și sentimente le trezește imaginea respectivă.

6.Reflecția

Închideți ochii și imaginați-vă că aveți 30 de ani. Completați spațiile libere de mai jos cu ceea ce vi se potrivește. Realizați apoi un desen cu persoana voastră la această vârstă.

*Am 30 de ani. SuntLucrez la..... Am
meseria..... Am un salariu deVisez să pot
să.....*

Componenta: Educația pentru securitatea personală

Locul desfășurării: Sala de clasă

SCOPUL 1. Cunoașterea legislației privind protecția consumatorului și rolul Autorității Naționale pentru Protecția consumatorului;

Data:

Scoala: Clasa:

Profesor:

Cumpărături inteligente

prof. Vasile Lupu

2. Formarea deprinderii de a utiliza informațiile referitoare la produsele și serviciile de care beneficiază;
3. Dezvoltarea exigențelor în selecția bunurilor și serviciilor.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE

1. Să enumere drepturile consumatorilor și să recunoască legislația privind protecția consumatorului;

2. Să exemplifice situații de încălcare a drepturilor consumatorilor
3. Să cunoască și să adopte criterii de selecție adecvate în consumul de bunuri și servicii.

Obiective formativ-educative:

să dezvolte gândirea creativă

să dobândească deprinderile necesare unui consumator instruit

Strategii didactice:

mijloace didactice: tablă, cretă, laptop, proiector, fișe de lucru, produse cu etichetă și produse cu garanție, aduse de profesor;

metode de învățare: prezentare PowerPoint, conversația euristică, explicația, dezbateră, dialogul, problematizarea;

moduri de activități cu elevii: frontal, individual, pe grupe.

Bibliografie:

link util de pe internet: <http://www.anpc.gov.ro>

Desfășurarea lecției:

Moment organizatoric: prezentarea profesorului, prezența elevilor – 5 minute

Comunicarea noilor cunoștințe:-35 minute

Protecția consumatorului

1. Definirea cuvintelor ”protecție” și ”consumator”, separat, iar apoi definirea sintagmei ”protecția consumatorului”.

”Protecție” = pază = ocrotire = ajutor dat cuiva de o persoană influentă = faptul de a proteja.

”Protecție”, într-un cadru mai larg înseamnă un ansamblu de măsuri necesare pentru a evita sau elimina efectele nocive, nedorite și dăunătoare, produse de cauze exterioare, atât asupra persoanelor cât și asupra utilajelor, mașinilor, echipamentelor, materialelor, etc. Mai pe scurt, ansamblu de măsuri pentru ocrotirea vieții și a sănătății.

12

”Consumator”-persoană care consumă mâncare și/sau băutură într-un local public;- persoană care consumă bunuri rezultate din producție; -persoană care apelează la bunurile și serviciile existente pe piață în scopul satisfacerii nevoilor sale.

”Protecția consumatorului”-reprezintă una din coordonatele principale ale politicilor sociale promovate de către guvernul oricărui stat. Totodată, ea trebuie, datorită importanței pe care o prezintă, să se constituie într-o politică de șine stătătoare cu obiective, priorități și instrumente proprii.

Întrebări ale profesorului către elevi dacă au cunoștințe despre alte sintagme ale cuvântului ”protecție” și semnificația acestora: protecția copilului, protecție socială, serviciul de pază și protecție, etc.

15 martie Ziua Mondială a Drepturilor Consumatorilor

Statul nu rămâne indiferent la calitatea de consumator a individului:

- instituind condițiile necesare accesului deplin la produse și servicii;
informează consumatorii;

- apără și asigură drepturile și interesele consumatorilor împotriva practicilor abuzive.

Având în vedere faptul că suntem conștienți că societatea este într-o continuă schimbare, adaptându-se la necesitățile zilnice, iar schimbările majore sunt vizibile în mod cu adevărat spectaculos la marile puteri ale lumii, se prezintă un exemplu concludent privind consumerismul american, fantomă, în fotografii, a unui mall din Statele Unite ale Americii.

Randall Park – statul Ohio a fost cel mai mare mall din lume, dar criza economică, implicit puterea de cumpărare în declin, precum și alte elemente, au condus la părăsirea acestuia.

Astfel se va face legătură cu faptul că: americanii au fost primii conștienți de drepturile consumatorului, de apărarea intereselor și au decretat în 1962 aceste patru drepturi fundamentale:

- dreptul la siguranță;

- dreptul la informare;

- dreptul de a alege;

- dreptul de a fi auzit.

Se prezintă începutul istoricului protecției consumatorului pentru Europa și pentru România.

Începând cu anii 1960-1970, în diverse state europene ca Suedia, Danemarca, Marea Britanie, Germania, Belgia, Franța, Țările de Jos, au fost promulgate legi care vizau protecția consumatorilor, iar în România au apărut reglementări după anul 1990, adoptarea Ordonanței Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor reprezentând primul act care a statuat, în țara noastră, drepturile consumatorilor.

Pentru că statul român este cel care trebuie să-și protejeze cetățenii, se prezintă actualizarea cu noile măsuri pentru informarea cetățenilor privind protecția consumatorului, din anul 2013, care au condus la modificarea telefonului consumatorului, acesta fiind unul la nivel național, respectiv 0219551, precum și a siglei care a devenit ”o nouă atitudine”!

2. Drepturi ale consumatorului:

- dreptul la satisfacerea cerințelor esențiale pentru viață-drepturi la bunuri și servicii care garantează supraviețuirea;

13

- dreptul la siguranță – dreptul de a fi protejat împotriva produselor sau serviciilor care pun în pericol sănătatea și viața oamenilor;

- dreptul de a fi informat – dreptul de a avea elemente necesare pentru a lua o decizie sau pentru a face o alegere;

- dreptul de a fi protejat – împotriva informației, publicității, etichetării sau a altor practici frauduloase, inselătoare sau false;

- dreptul de a alege – dreptul de a avea acces la o varietate de produse și servicii, la prețuri stabilite pe bază concurenței;

- dreptul de a fi ascultat – posibilitatea consumatorilor de a-și exprima nemulțumirile referitoare la bunurile și serviciile cumpărate;

- dreptul la despăgubire – dreptul rezolvării echitabile a revendicărilor justificate; - dreptul la educație – de a obține cunoștințele și abilitățile necesare unui consumator informat;
- dreptul la un mediu ambiant sănătos – dreptul la un mediu natural care să îmbunătățească ceea ce se definește drept "calitatea vieții"

Codul Consumului:

Produsele trebuie:

- să corespundă descrierii;
- să corespundă scopului propus;
- să fie adaptate pentru utilizare normală;
- să aibă o calitate acceptabilă.

Se dau exemple cu privire la fiecare dintre aspectele de mai sus, inclusiv prin imagini.

Se prezintă Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului din România și cadrul organizațional de desfășurare a activității acesteia, care este reglementat prin Hotărârea de Guvern nr. 700 din 11 iulie 2012.

Se întreabă elevii dacă ar consuma un produs expirat. Se dezvoltă ideea de siguranță în alimentație. Elementele definiției pentru siguranța alimentară sunt reprezentate de:

Calitatea materiilor prime care intră în procesul de fabricație;

Procesul de producție al alimentelor;

Depozitarea și transportul alimentelor;

Modul și condițiile de comercializare a alimentelor.

3. Ce este eticheta? Ce este garanția?

Definiția etichetei:

Etichetă reprezintă totalitatea informațiilor care însoțesc produsul alimentar respectiv și care sunt de regulă înscrise pe ambalaj și care oferă consumatorului detaliile privind caracteristicile produsului cum ar fi data de expirare, lista ingredientelor, numele și adresă producătorului etc.

Este foarte important ca să i se ofere consumatorului aceste informații, deoarece, numai în urmă cunoașterii caracteristicilor alimentului respectiv, consumatorul poate lua o hotărâre: să cumpere sau să nu cumpere acel aliment, să aleagă acel produs care corespunde cu exigențele sau poftă lui de moment. La urmă urmei, fiecare dintre noi avem dreptul să cheltuim banii după propriul plac.

14

Etichetă reprezintă orice material scris, imprimat, litografiat, gravat sau ilustrat care conține elementele de identificare a produsului și care însoțește produsul sau este aderent la acesta.

Definiția garanției:

Garanția reprezintă recunoașterea faptului că produsele corespund unui anumit nivel calitativ. Prezentarea termenului de valabilitate și a celui de garanție: Produsele aduse de profesor se vor prezenta elevilor. Fiecare produs are sau nu o etichetă și/sau o garanție. Se

vor observă etichetele sau garanția produselor, ce fel de informații conțin, dacă au termen de garanție sau dacă termenul de valabilitate e depășit.

4. Reclamație versus sesizare

Se va face legătură dintre cele expuse la pct. 3 și faptul că doar persoanele fizice se pot adresa Oficiilor Județene pentru Protecția Consumatorilor.

Profesorul va explică diferență dintre reclamație și sesizare, RECLAMAȚIA, spre deosebire de SESIZARE, are caracteristică de a cere, fie repararea bunului, fie înlocuirea lui, fie returnarea sumei reprezentând prețul de achiziție, fie o despăgubire materială justificată.

Se exemplifică ce documente probatorii trebuie prezentate în copie sau în original (conform cerințelor), dacă depunem o reclamație: factură fiscală, bon fiscal sau chitanță, contract, certificat de garanție sau alte documente, după caz.

În încheierea lecției elevii vor primi de la profesor câte un fluturaș la fiecare doi elevi, pentru a discuta despre o controversă legată de reclamație.

Mai avem nevoie de Protecția Consumatorilor?

„De curând am achiziționat un aparat de telefon în valoare de 500,04 lei. Am avut un incident care-l scoate din garanție, dar am solicitat, la firmă de la care l-am cumpărat, repararea acestui aparat contra cost. Valoarea reparației a fost stabilită printr-un proces verbal la suma incredibilă de 950 de lei. Datorită acestui fapt m-am adresat Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor iar răspunsul primit de la această autoritate m-a nemulțumit foarte mult. Drept care, apelez la a IV-a putere în stat pentru a-mi rezolvă această problemă, fie prin aplicarea legislației în vigoare, fie prin propunerea unei legi care să-i determine pe cei de la Protecția Consumatorilor să aibă o atitudine protectoare față de consumatori și să-i sancționeze pe cei care încearcă să profite de bună credință a clienților“. Prin folosirea PROBLEMATIZARII:

Se va pune, în primul rând, întrebarea dacă elevii știu cine este socotită ”a patra putere” în stat – răspunsul corect fiind: PRESĂ, și dacă ei știu care sunt, de fapt, cele trei puteri în stat, răspunsul corect fiind: puterea legislativă, puterea executivă, puterea judecătorească.

A doua întrebare: De ce credeți că reparația a costat mai mult decât telefonul propriu-zis? Răspunsul corect: piesele de schimb achiziționate separat sunt scumpe, intervine și plată manoperei, pentru reparație. Este posibil, de asemenea, că telefonul să fi fost achiziționat la o promoție.

A treia întrebare: Ce părere aveți, consumatorul are sau nu dreptate? 5. Temă pentru acasă – două fise de lucru (observație) despre etichetă și garanție:-2 minute

15

analizat.

Învăț să fiu fericit

prof. *Loredana Chelmu*

Data:

Scoala:

Clasa:

Profesor:

SUBMODULUL: Autocunoaștere

(*Raportul meu cu mine*) **COMPETENȚE**, formarea fericirii. 3.Să argumenteze **VALORI ȘI ATITUDINI:** importanța fericirii în viața omului pe baza

1. Să definească conceptul de „fericire” și „nefericire” așa cum o percep ei.

2.Sa analizeze maximele care duc la

4. Să precizeze în ce măsură sunt ei fericiți.

5. Să dezvolte o atitudine pozitivă față de propria persoană.

6. Să-și formuleze corect, argumentat, logic și consecvent gândurile, opiniile și atitudinile la tema discutată.

STRATEGII DIDACTICE: activități frontale, în perechi și activități pe grupe

METODE ȘI PROCEDEE DIDACTICE: conversația, dezbateră, rezolvarea unor sarcini în grup. brainstorming

RESURSE MATERIALE: fișa de lucru, coli albe de hârtie, markere **BIBLIOGRAFIE:**

Daniela Sălăgean ș. a., *Ora educativă*, Ed. Eurodidact, Cluj-Napoca, 2004

Adriana Băban ș.a., *Consiliere și orientare*, Ed. Humanitas,

București, 2002

RAABE – Consiliere educațională (fișe de lucru)

Moment organizatoric . 5 min.

2. PROCEDURA DE LUCRU:

Activitatea 1 (Timp de lucru: 10 min)

Se adresează elevilor întrebarea *Ce este fericirea?*. Elevii vor răspunde pe frunzulițe colorate și le vor lipi pe un copac al ideilor.Solicit unui elev să citească textul de pe **fișa 1**, apoi rezolvă sarcinile. Se discută frontal răspunsurile.Se vor accentua discuțiile despre rolul aspectelor materiale în dobândirea fericirii, se comentează atitudinea deschisă și pozitivă a personajului păstorului în paralel cu decizia finală a regelui. (Se poate citi lectura până la decizia finală a regelui, solicitându-le elevilor să se pună în rolul de suveran pentru a găsi o soluție, apoi se confruntă cu textul și se discută diferențele de opinie.)

Activitatea 2 (Timp de lucru: 15 min)

Se solicită elevilor să rezolve sarcinile de pe **fișa 2**, apoi se comentează răspunsurile. Se evidențiază faptul că fericirea este o stare afectivă și o atitudine care trebuie formată și întreținută. Se scriu pe tablă acțiunile care îi fac fericiți pe elevi și se încearcă o definiție a fericirii. Solicit elevilor să descrie persoanele fericite de lângă ei și descrierea unei Planete a Fericirii. Se alege din lista primită citatul sau citatele care se apropie cel mai mult de răspunsul lor și se argumentează. Se accentuează idea că momentele care odată au adus fericire sunt sursă de stări afective pozitive pentru mai târziu.

Activitatea 3 (15 min.)

Povestioara pentru buzunarul sufletului tău. (prezentare Power Point). Elevii urmăresc prezentarea și trag concluziile.

3. CONCLUZII (5 min.)

Discuțiile finale vor evidenția faptul că fericirea se învață precum orice deprindere de comportament și că aceasta depinde de raportul lor cu ceilalți și cu ei înșiși. Fericirea este o opțiune pe care o face fiecare atunci când decide să zâmbescă sau să se încrunte, să asculte sau să judece. Se conduc discuțiile în așa fel încât elevii să înțeleagă că fericirea lor depinde și de alegerile pe care le fac în viață nu doar de numărul banilor sau tipul mașinilor pe care le pot conduce.

Poveste despre fericire

Fericirea este armonia dintre ceea ce gândești, ceea ce spui și ceea ce faci. - Mahatma Gandhi

Acum mult timp, în India trăia un înțelept despre care se spunea că păzea un cufăr ce adăpostea un mare secret al omenirii. Acesta l-a ajutat să devină învingător în toate aspectele vieții sale și să se considere cel mai fericit om din lume. Numeroși regi invidioși au încercat să îi ofere faima, putere sau bani ori chiar să-l jefuiască pentru a-i lua cufărul misterios, însă totul în zadar. Cu cât aceștia încercau mai mult, cu atât erau mai nefericiți din cauza sentimentului de invidie care nu le dădea pace. Anii au trecut, iar înțeleptul era mai fericit pe zi ce trecea.

Într-o frumoasă dimineață de primăvară, la el a venit un copil și l-a întrebat: “- Domnule, la fel ca și tine, vreau și eu să fiu foarte fericit. Crezi că poți să mă înveți și pe mine ce trebuie să fac pentru a reuși?” Înțeleptul, văzând puritatea și sinceritatea din ochii copilului, a replicat:

“- Pe tine te voi învăța secretul de a fi fericit. Vino cu mine și fii foarte atent.” În realitate există două cufere în care păstrez secretul fericirii. Acestea sunt mintea și inima mea, iar marele secret nu este altceva decât o serie de pași care trebuie urmați de-a lungul vieții tale.

Primul pas este să conștientizezi faptul că Dumnezeu există în toate lucrurile și persoanele care ne înconjoară și, pentru aceasta, trebuie să-l iubești și să îi fii recunoscător pentru tot ceea ce ți-a dat și pentru tot ceea ce ți se întâmplă.

Al doilea pas este să te iubești pe tine însuși și în fiecare zi, atunci când te trezești și înainte să adormi, să spui: “Sunt important, am valoare, sunt în stare, sunt inteligent, sunt iubitor, aștept mult de la mine, nu există obstacol pe care nu îl pot învinge”. Acest pas se mai numește și *autostimă ridicată*.

Al treilea pas este să reușești să pui în practică tot ceea ce spui că ești. Astfel, dacă tu gândești că ești inteligent, încearcă să acționezi inteligent. Dacă tu gândești că ești în stare, nu-ți fie frică să faci ceea ce ți-ai propus. Dacă tu gândești că ești iubitor, dăruiește-te și exprimă-ți deschis iubirea. Dacă gândești că nu există obstacol pe care să nu îl poți învinge,

atunci propune-ți să săvârșești multe lucruri importante în această viață și luptă pentru ele până în momentul în care le vei obține. Denumirea acestui pas este *motivare*. Al patrulea pas este să nu invidiezi pe nimeni pentru ceea ce are sau pentru ceea ce este căci ei vor obține partea lor, iar tu o vei dobândi pe a ta.

Al cincilea pas este să nu păstrezi în inima ta ranchiuna împotriva nimănui deoarece acest sentiment nu te va lăsa niciodată să fii fericit. Trebuie să îl lași pe Dumnezeu și să înveți să ierți și să uiți. Chiar dacă e greu, sigur nu este imposibil.

Al șaselea pas este să nu iei niciodată lucrurile care nu îți aparțin și să îți amintești că potrivit legilor nescrise ale naturii, dacă ai făcut acest lucru, mâine vei pierde ceva de mai mare valoare.

Al șaptelea pas este să nu faci pe nimeni să sufere și să conștientizezi faptul că toate ființele pământului au dreptul să fie respectate și iubite.

Al optulea pas și ultimul este: trezește-te întotdeauna cu un surâs pe buze și observa împrejurul tău, cautând să descoperi în fiecare lucru o parte bună și frumoasă. Ajută-i pe cei care au nevoie fără să te gândești că nu vei primi nimic în schimb, iar când privești pe cineva, descoperă-i calitățile care fac acea persoană unică.

„Prietenii” și „dușmanii” fericirii mele

- A fost odată un bătrân indian care stătea împreună cu nepotul său și-l învăța: “În viață în fiecare om de pe pământul ăsta se dă o luptă formidabilă – o luptă între doi lupi. Unul rău: el întruchipează frica, mânia, invidia, lăcomia, autocompătimirea, aroganța, viclenia, resentimentele. Celălalt e unul bun: el aduce bucuria, liniștea, smerenia, încrederea, dărnicia, adevărul, blândețea și mila.” Copilul privește întrebător spre bunicul său: “Și care dintre ei va învinge?” Bătrânul îl privește în ochi: “Cel pe care îl vei hrăni!”

1. Citiți textul cu atenție:

Cămașa unui om fericit

A fost odată un împărat foarte bogat. Într-o bună zi acesta a căzut bolnav la pat. Doctorii lui au încercat să găsească leacuri pentru a-l însănătoși, însă truda lor a fost în zadar: regele se simțea din ce în ce mai rău. După multe zile de gândire, în timp ce stăteau adunați în jurul patului regal, doctorii au decis că singurul lucru care ar putea să-l vindece pe suveran era să pună sub perna lui o cămașă a unui om fericit. Mai marii regatului au trimis soli pe tot cuprinsul țării în căutarea unui om fericit. Însă peste tot pe unde ajungeau erau numai oameni care aveau probleme, ne Cazuri sau tristeți. Așa că, dezamăgiți, au hotărât să se întoarcă la palat. Și cum mergeau ei triști pe drum, au întâlnit un cioban care păstora turmele, cântând și zâmbind vesel. Văzându-l atât de senin și vesel, solii i-au întrebat dacă se simte fericit, iar ciobanul le-a răspuns că nu a întâlnit om mai fericit decât el. Trimișii regelui i-au cerut cămașa pentru a o duce la palat, însă păstorul le-a răspuns că nu avea așa ceva. Încurcați și dezamăgiți, solii i-au spus vestea regelui. Acesta s-a închis în camera lui și timp de trei zile și trei nopți a chibzuit îndelung. Apoi a pus ca pietrele sale prețioase și pernele de mătase să fie date celor mai nevoiași din regat. Din acel moment, suveranul s-a însănătoșit și și-a recăpătat zâmbetul.

Adaptat după „Cămașa unui om fericit”, din colecția „Povești orientale ca instrumente de psihoterapie”, Nossrat Peseschkian-Editura 3, 2005.

Scrieți în partea dreaptă care sunt motivele inserate în text pentru care păstorul era fericit, apoi ce acțiuni întreprinse de rege l-au făcut pe acesta să devină fericit.

2. Citiți frazele de mai jos cu atenție, fiți creativi și completați-le:

Dacă fericirea ar fi o floare, aceasta ar fi.....

Dacă fericirea ar avea o culoare, aceasta ar fi.....

Dacă fericirea ar fi o formă geometrică, atunci ar fi

Dacă fericirea ar avea un nume, acesta ar fi.....

Dacă fericirea ar fi o notă muzicală, aceasta ar fi.....

Dacă fericirea ar depinde de un cuvânt, acesta ar fi.....

Dacă fericirea ar însemna acțiune, atunci ar trebui ca mereu să.....

Data:

Scoala: Clasa:

Profesor:

Profesia pe care mi-o doresc

prof. Maxim Elena

dezvoltării propriei cariere

Dezvoltarea abilității de informare privind cariera și identificarea stării de prioritate

Formarea și dezvoltarea capacității decizionale

Armonizarea și exersarea propriului sistem de valori în acord cu cel social, pentru o mai bună organizare (structurare) a conștiinței de sine

COMPETENȚE SPECIFICE: Elevii vor fi capabili :

să precizeze dacă s-au hotărât ce doresc să facă în viață, enumerând factorii care au contribuit în luarea acestor decizii;

să evidențieze rolul activ sau pasiv al părinților în opțiunea lor;

să argumenteze dacă în prezent cariera profesională a unui tânăr depinde de calitățile sale și de performanțele obținute la învățătură, sau și de cunoștințe (relații) sau de bani; să își expună părerea în legătură cu plecarea tinerilor în străinătate pentru a-și asigura un viitor;

să precizeze dacă ar alege opțiunea plecării în străinătate, motivând această alegere;

să evidențieze în ce măsură ar putea să se afirme în țară peste câțiva ani dacă ar urma domeniul dorit;

STRATEGIA DIDACTICĂ

• RESURSE PROCEDURALE: • metode și procedee: conversația, aprobarea, dezaprobarea, exemplul, argumentul, contraargumentul, jocul de rol

• forme de organizare: frontal, individual • RESURSE MATERIALE: fise , chestionare individuale. teste de aptitudini, calculator.

N R. C R T	ETAPE LE LECT IE I	CONȚINUTUL INFORMAȚIONAL AL LECȚIEI		STRATEGIA DIDACTICĂ		
	DOZ AR E	ACTIVITATEA PROPUNĂTOAREI	ACTIVITATE A ELEVILOR	METO DE ȘI PROC ED EE	FORME DE ORGANI ZARE	RES U RSE MATE RIALE

COMPETENȚE GENERALE :

Formarea și dezvoltarea capacității de autocunoaștere, în vederea conturării unei atitudini favorabile față de sine

Dezvoltarea capacității de valorizare maximă a potențialului propriu, prin deprinderi de comunicare

Stimularea motivației învățării continue (personale) în scopul

1.	Moment organizatoric (3 minut)	Se consemnează absențele. Se discută despre problemele aparute	Răspund la întrebări. Împart fișele .	conversații	frontal	
----	--------------------------------	---	--	-------------	---------	--

20

		saptamana anterioara; motivarea absențelor,etc Se anunța tema orei de dirigenție;				
2.	- Sensibili za rea elevilor - captarea atenției (3 minute)	“Nu conteaza ce meserie ai, ci conteaza cu cata dragoste o practici” “Secretul fericirii nu este sa faci ceea ce iti place, ci sa-ti placa ceea ce trebuie sa faci.	· Elevii comenteaza citatele enuntate	conversații aprobarea dezaprobarea	frontal individual	
3.	Exercițiu de dezgheț (5 min)	Se împart fișe-tip chestionar “Despre profesia pe care mi-o doresc ” (se lucrează pe fișe) Scie pe tabla cele 4 întrebări din chestionar.	Analizeaza chestionarul Completează Se aduna foile	Analizeaza chestionarul		chestionare

3	Comuni carea obiectivelor lecției (2 minute)	· Se propune abordarea a două aspecte de bază : - care ar fi planul de viitor privind cariera profesională și cum s-a ajuns la luarea deciziilor? -care sunt motivele alegerii voastre?	· 3 elevi consemnează informațiile din chestionare pe tabla		Individual și cu colegi	
4	Desfășurarea dezbaterii (20 minute)	· Se pun în discuție termenii de profesie și carieră profesională. Profesia ; ocupație, îndeletniciri cu caracter permanent, pe care o exercită cineva în baza umei calificări corespunzătoare= meserie.	· Elevii se implică activ în dezbaterile aspectelor propușe. · Explică și exemplifică	conversații exemplul aprobarea	frontal individual	

	<ul style="list-style-type: none"> · Aveți un plan de viitor în ceea ce privește cariera voastră profesională? · Cine/ce v-a influențat în acest sens? · Ce modele ați urmat? · Aveți posibilitatea de a opta singuri în ceea ce privește viitorul vostru? · Vă influențează părinții în alegerea viitorului? În ce sens? · Se face o statistica a domeniilor , respectiv a profesiilor pe care elevii le-au consemnat in chestionare. 	<p>planurile lor de viitor.</p> <ul style="list-style-type: none"> · Argumentează de ce nu s-au lasat influențați în luarea deciziilor asupra viitorului lor sau de ce s-au lasat influențați și de către cine? · Enumeră persoanele alese ca modele de viață și dau exemple de calități pe care acestea le au. · Sunt stimulați să se exprime dacă au posibilitatea de a lua singuri decizii în privința viitorului · Comentează rolul și importanța părinților in luarea 	<p>dezaproba rea</p> <p>exemplul</p> <p>conversați a</p> <p>aprobarea</p> <p>dezaproba rea</p> <p>exemplul</p> <p>conversați a</p> <p>aprobarea</p> <p>dezaproba rea</p>	<p>Se pot citi ca modele scrisori (mesaje, felicitări etc.) primite de la prieteni plecați în străinătate</p> <p>frontal</p> <p>individual</p>	
--	--	--	--	--	--

		<p>· Ce părere aveți despre valul de tineri care pleacă în străinătate</p>	<p>deciziilor. · Sintetizează avantajele/ dezavantajele implicării părinților în orientarea lor viitoare.</p>			
--	--	--	---	--	--	--

		<p>pentru a se realiza? Considerați că au dreptate să rămână acolo?</p> <p>·Ați alege să plecați în străinătate? Ce motivație aveți?</p>	<p>·comenteaza situatia statisticii.</p> <p>· Comentează pe baza fenomenului de migrație a tinerilor (exportul de “materie cenușie” și de forță de muncă).</p> <p>·Motivează de ce/ de ce nu ar emigra.</p>			
--	--	--	---	--	--	--

6.	Fixarea noțiunilor (5 minute)	Se prezintă două materiale cu privire la alegerea profesiei și dezvoltarea carierei	Citesc materialele Comentează de acord sau nu	conversații a exemplul	frontal individual	Materiale despre profesie și cariera
7.	Evaluare (3 minute)	Ce aspecte ați reținut după ora?	Comentează problema pusă.	Conversație	individual	
8.	Se anunță tema orei următoare (2 minute)	“ Luarea unei decizii, misiune ușoară sau grea?”				

CHESTIONAR

1. În ce domeniu mi-ar plăcea să lucrez ? (*bifează*)

Artistic/literar.

Bancar.

Comercial.

Servicii sociale.

Informatica.

Armata/politie/jandarmerie/ ministerul de interne. Medicina.

Asistență socială.

Învățământ.

Construcții.

Proiectare.

Juridic.

13. Distractiv. (ca ce?)

14. ALTUL (numeste-l).....

REFERATE

COPIII SINGURI ACASĂ – O PROBLEMĂ CARE NE PRIVEȘTE PE TOȚI

prof. Nemțanu Marius

Motto: “Copiii nu-și vor aminti de tine pentru lucruri materiale pe care i le-ai dat, ci pentru faptul că i-ai iubit cu adevărat”. (Robert I. Evans)

Instabilitatea socio-economică din România și tranziția interminabilă au determinat pe mulți dintre români să plece la muncă în străinătate pentru a-și putea întreține familia. Desigur, câștigurile obținute sunt importante atât pentru familie cât și pentru economia

românească, însă această migrație spre vest are și aspecte mai puțin dorite. Acestea ar fi destrămarea familială și „abandonul” copiilor la bunici sau la alte rude, cu consecințe psiho-sociale grave în timp pentru aceștia. Trecutul ne arată că și în perioada comunistă foarte mulți părinți au fost nevoiți să lucreze pe șantiere, în alte orașe, și să lase copilul în grija

bunicilor. Aceștia din urmă au avut dintotdeauna un rol foarte important în educația și creșterea copiilor, dar după revoluție au un rol și mai mare, pentru că foarte mulți români, aproape două milioane lucrează în prezent în străinătate, dintre care majoritatea au și unul sau mai mulți copii. Dacă la începutul anilor 1990 plecările la muncă în străinătate se făceau în special din județele de la granița cu Serbia și Ungaria, ulterior situația s-a accentuat în Moldova și în zonele rurale, unde 30-50% din copii trăiesc la bunici sau la rude apropiate. Sunt și cazuri în care copilul cel mare de vârsta adolescenței este

și tată și mamă, având grijă de frații lui mai mici. În situații extreme copilul rămâne total abandonat și autoritățile trebuie să aibă grijă de el. Cauzele acestui fenomen sunt deosebit de complexe deoarece se împletesc factori individuali și sociali, economici și materiali, ce realizează efecte cumulative care conduc

la creșterea numărului de copii rămași singuri acasă. Consecințele pot fi deosebit de grave atât pentru copii cât și pentru părinți. Copiii prezintă tulburări de comportament, de adaptare, tulburări privind sfera afectivă care plasează copilul la granița dintre agonie și extaz : tentative de suicid, consum de droguri, etc. dar și la nivel familial. Părintele plecat în străinătate încearcă să fie responsabil și sprijină familia din țară din punct de vedere financiar, însă aceasta nu suplinește afecțiunea și dragostea parentală. Acestea sunt doar câteva dintre elementele care definesc problematica copilului “singur acasă”, pe care le vedem la tot pasul în jurul nostru.

Dacă toate lucrurile ar merge bine, nu am avea de a face cu atâtea situații în care copiii sunt supuși la atitudini incorecte, neadecvate sau la diverse forme de abuz sau neglijare din partea părinților.

25

Tratând copilul ca pe o persoană, avem garanția ca îi sunt asigurate condițiile optime de dezvoltare și că sunt prevenite situațiile în care frustrarea și stresul emoțional pot pune în pericol existența sau dezvoltarea lor. De aceea, se impune necesitatea de a trata cu seriozitate problematica *unei noi forme de abandon* a copiilor, ca urmare a părinților care pleacă în străinătate la muncă, fără să se asigure că minorii au condițiile necesare unui trai decent. Copiii proveniți din orașe, de obicei, sunt lăsați să se descurce singuri, cei din mediul rural sunt împrăștiați pe la rude sau mai grav, o parte sunt lăsați în grija unor persoane străine de familie, în care lipsește un mediu afectiv, interesul acestora fiind doar unul material.

Consecințele separării copiilor de familia naturală

Copilul este o ființă cu însușiri calitativ diferite de cele ale adultului și are în mod legitim dreptul de a ocupa o poziție privilegiată și de a se bucura de un “tratament” specific. Sănătatea, dezvoltarea și educația copilului trebuie să fie în centrul preocupărilor familiei. După plecarea mamei sau a ambilor părinți la muncă în străinătate, pe fondul unei privări afective și a lipsei de supraveghere din partea părintelui, copiii se confruntă cu o serie de probleme de mai mare sau mai mică importanță în mediul școlar, în grupul de prieteni, în comunitate.

Care sunt aceste probleme, cum le percep copiii și resursele pe care le activează în vederea rezolvării problemelor? În cazul copiilor separați de familie pot apare dificultăți în menținerea atașamentelor durabile, ca efect al deprivării materne. În cazul copilului părăsit intervine un fals atașament atunci când:

- Copilul nu este sigur de dragostea și sentimentele părinților și de protecția de care are nevoie;
- Părinții par indiferenți, insensibili și lipsiți de preocupare față de nevoile și sentimentele copiilor;
- Atunci când va semnală dorința de atenție sau nevoia de ajutor, copilul se așteaptă să fie respins sau ignorat de persoanele apropiate;
- Atitudinile și comportamentele părinților i se par copilului imprevizibile sau perturbante;
- Copilul se simte neîubit, neîncurajat, adică fără valoare și interes pentru proprii lui părinți;
- Atunci când sesizează că nu este apreciat și că succesele lui nu interesează pe nimeni, fără feed – back copilul pierde

încrederea în ceea ce face;

- Ajunge la concluzia că trebuie să se descurce singur și calea de a evita durerea este să nu iubească pentru că lumea îi este ostilă;
 - Copiii care sunt lipsiți de dragostea părinților au mari dificultăți în a-și păstra relațiile și legăturile de orice fel și învață să nu le pese de ceilalți;
 - Merg pe principiul că au primit puțină dragoste și dau la fel de puțină. Ei continuă să se poarte într-un mod infantil – se concentrează numai asupra lui și acționează impulsiv.
 - Respectă cu greu reguli și legi deoarece nu au încredere în alții, le este greu să stabilească legături afective cu cei din grup;
 - Apare fenomenul de absenteism școlar și indisciplină – ca forme de protest, adesea ajungându-se în sfera delincvențională.
- Experiența universală în domeniu arată că prezența familiei naturale, dragostea și atenția acesteia sunt indispensabile pentru evitarea unor destine umane atât de periclitate cum sunt cele ale copiilor lipsiți

de afectivitatea părinților. Familia rămâne grupul social vital în asigurarea îngrijirii, protecției și educației copilului. Familia este mediul esențial care poate influența dezvoltarea și destinul copilului prin **securizare materială, dragoste și educație.**

Specialiștii susțin că separarea prelungită de părinții plecați la lucru în străinătate poate influența profund dezvoltarea psihică a copiilor, care ajung uneori să aibă

tulburări psihice sau emoționale. În unele cazuri, copiii nu și-au văzut părinții de doi trei ani.

Aproape toți copiii afectați de această despărțire au o stare permanentă de

26

îngrijorare, trăiesc cu frica să nu li se întâmple ceva rău părinților, devin retrași, plâng ușor și își pierd interesul pentru joacă, iar în cazuri mai severe capătă ticuri.

Modul în care copilul percepe și trăiește plecarea părinților săi ca eveniment sau schimbare de viață este influențat de mai mulți factori care trebuie luați în considerare în procesul de evaluare și asistență psiho-socială a copilului singur acasă:

- factori familiali – funcționalitatea familiei înainte și după plecarea părintelui/părinților (raporturile dintre membrii familiei, schimburile afective și tipul de atașament existent între membrii

familiei, dinamica statusurilor și a rolurilor din cadrul familiei etc.)

- factori ce țin de copil – vârsta și caracteristicile psihologice ale copilului (nivelul de dezvoltare psiho-socială, vulnerabilitatea acestuia, capacitatea copilului de a se adapta unor situații dificile, de a înfrunța condiții dezorganizate de viață, de a supraviețui și a se dezvolta, în ciuda unor resurse limitate și a unui mediu defavorizant);

- factori de mediu – rețeaua de suport social a familiei și a copilului.

Din perspectiva nivelului de informare a copilului cu privire la plecarea părinților/părintelui la muncă, în străinătate și angajarea lui în producerea acestui eveniment de viață se disting trei situații:

- situația în care plecarea părinților/părintelui se produce complet independent de copil și îl surprinde - copilul nu este informat despre plecarea părinților/părintelui, nu participă la pregătirea plecării, află despre eveniment fie la momentul producerii, fie chiar ulterior;

- copilul este informat dar nu participă la pregătirea acestui eveniment – copilul este doar informat cu privire la apropiata

plecare fără însă a beneficia de explicații, de o prezentare a schimbărilor care vor avea loc; nu este consultat, copilul nu își poate exprima emoțiile și sentimentele cu privire la situație;

- copilul este angajat direct în pregătirea schimbării fără însă a fi factorul dominant și neavând responsabilitatea principală a producerii acestui eveniment - copilul este informat din timp despre plecarea, i se solicită părerea, se discută cu copilul schimbările care vor apărea, copilul primește asigurări din partea părinților cu privire la afecțiunea părintească, la importanța lui pentru părinți, părinții oferă copilului posibilități de contact, sfaturi pentru diverse situații, posibile soluții la diverse probleme ce pot apărea (se îmbolnăvește, se strică ceva în casă, are probleme la școală etc.), copilul participă la etapele de pregătire a plecării (cumpărături, discuții, însoțirea părinților la plecare etc).

Studiile arată că nivelul de pregătire, informare și implicare a copilului în luarea deciziei plecării părinților/părintelui și punerea în practică a acesteia are un rol important pentru copil. Copilul are nevoie să primească în mod direct din partea

27

părinților/părintelui care pleacă, asigurări privind confortul său fizic, modalitatea de satisfacere a trebuințelor sale și multiple reasigurări afective etc. Este important pentru copil să simtă că are un anumit control asupra situației noi existente în viața sa. Sunt situații în care copiii inițial se bucură că părinții vor pleca la muncă în străinătate. Bucuria copiilor vine din micile beneficii sau dorințe care cred că vor fi îndeplinite cu ajutorul banilor trimiși de părinți. Din cauza imaturității lor nu prevăd consecințele urmate de plecarea părinților iar bucuria și

optimismul acestora se spulberă la prima situație în care vor avea nevoie de ajutorul adultului iar acesta nu va fi lângă ei să îl ofere.

Tinând cont de faptul că un eveniment este trăit ca traumatizant sau stresant în mod diferit de la un individ la altul în funcție de cele trei dimensiuni de apreciere ale evenimentelor (controlabilitate, predictibilitate, măsura în care evenimentele pun la încercare limitele capacității individului și imaginea de sine), manifestările psiho

comportamentale ale copiilor singuri acasă ca urmare a plecării părinților /părintelui la muncă în străinătate, diferă de asemenea de la copil la copil în funcție de :

- vârsta lor la prima plecare a părintelui/părinților;
 - nivelul de dezvoltare psiho socială, capacitatea lor de înțelegere și conștientizare a realității;
 - caracteristicile lor de personalitate, nivelul de rezistență la stres și capacitatea de adaptare;
 - nivelul de pregătire a copilului pentru această schimbare, durata plecării părinților/părintelui și tipul de relaționare a părintelui/părinților în această perioadă;
- sprijinul pe care îl primesc de la persoanele din rețeaua de suport social, în special de la persoana de îngrijire.

Forme de neglijare a copiilor rămași singuri acasă

Din perspectiva Legii 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, copiii singuri acasă care nu sunt lăsați în grija unui adult capabil să răspundă nevoilor de creștere și dezvoltare a copilului, sunt copii neglijăți.

Copiii singuri acasă suferă de neglijența emoțională din partea părinților

plecați deoarece absența fizică a părinților îi lipsește pe aceștia de contactele fizice cu parinții, de semnele de afecțiune directe și nemijlocite, de atenția și grija părintească pe care parinții ar putea-o oferi fiind prezenți. Pentru unii copii lăsați în grija rudelor apropiate cu care copiii au avut ocazia să dezvolte legături de atașament încă dinaintea plecării părinților, nevoia de afecțiune a copiilor este în parte acoperită de îngrijirea și afecțiunea oferită de aceste rude. Există familii în care bunicii, matusile, unchii desemnați de părinții plecați să aibă grijă de copiii lor au reprezentat persoane resursă și de sprijin pentru copii încă dinaintea plecării ambilor părinți în străinătate. În acele cazuri, copiii deși resimt dorul de părinți și suferă neglijarea emoțională din partea părinților plecați găsesc suportul afectiv necesar la persoana de îngrijire. Chiar dacă numai unul dintre părinți este plecat, este necesară o evaluare atentă a părintelui în grija căruia a rămas copilul pentru a vedea măsura în care acesta este capabil să răspundă nevoilor fizice, medicale, educaționale și emoționale ale copilului.

Atât în cazul copiilor cu ambii părinți, cât și în cazul copiilor cu un singur

28

părinte plecat există riscul altor forme de neglijare emoțională:

- neglijare alimentară (privare de hrană, absența mai multor categorii de alimente esențiale creșterii, mese neregulate, etc.);
- neglijare vestimentară (haine nepotrivite pentru anotimp, haine prea mici sau prea mari, haine murdare);
- neglijarea igienei (lipsa igienei

corporale, mirosuri respingătoare, paraziți);

- neglijare medicală (absența îngrijirilor necesare, omiterea vaccinărilor și a vizitelor de control, neaplicarea tratamentelor prescrise);

- neglijarea locuinței (locuință prost întreținută, neîncalzită, risc de incendiu, mobilier absent sau aflat în stare de degradare, substanțe toxice aflate la

îndemâna copilului, etc.);

• neglijarea educației (sub stimulare, instabilitatea sistemului de pedepse și recompense, lipsa modelelor de învățare a abilităților de viață independentă, lipsa de urmărire și supraveghere ca școlar).

Manifestări psiho-comportamentale ale copiilor rămași singuri acasă

Teoriile psihologice ale dezvoltării arată că pe fondul fenomenelor de neglijare, copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate pot dezvolta următoarele manifestări psiho-comportamentale: *Deteriorarea conduitei școlare* (scăderea performanțelor școlare, absenteism, risc de abandon școlar, conflicte cu profesorii și colegii) pe fondul lipsei autorității părinților și ca o consecință a lipsei de aspirații pe termen lung;

Sentimente de abandon, de nesiguranță, tristețe, anxietate, stări depresive toate ca urmare a dorului de părinți, a nevoii de afecțiune părintească, de apreciere din partea părinților și pe fondul dezvoltării unor distorsiuni cognitive.

Atitudine de indiferență, încăpățănare care poate merge uneori până la comportament agresiv ca rezultat al frustrării și al nevoii de atenție. În momentele dificile cu care se confruntă copilul interpretează absența părinților ca o manifestare a indiferenței acestora față de el și de nevoile lui.

Tulburări de atenție (scaderea

capacității de concentrare pentru realizarea sarcinilor și „evadarea din realitate”). Obiectul principal al gândurilor copiilor sunt părinții plecați, situația lor, momentele când vor comunica cu ei, când vor primi pachete, etc.

Absența aspirațiilor pe termen lung (nu se pot proiecta în viitor) sau prezența unor *aspirații nerealiste* determinate de distorsiuni cognitive de genul: „ca să ai bani, nu trebuie să înveți”, „când voi fi mare, voi pleca și eu să muncesc în străinătate și pentru asta nu trebuie să ai carte.”, etc.

Tulburări ale stimei de sine: supraapreciere față de alți copii care nu au la fel de mulți bani sau aceeași vestimentație sau accesorii pe care ei le primesc din străinătate, sau subapreciere în relație cu egalii lor ai caror părinți sunt prezenți la evenimentele importante din viața lor (serbări școlare, ședințe cu părinții, aniversări, sărbători, etc.)

Toleranță la frustrare de nivel prea scăzut sau dimpotrivă de nivel prea ridicat în directă relație cu capacitatea de adaptare a copilului, cu mecanismele de apărare ale acestuia.

Lipsă de motivație, stări de apatie (indiferență față de ceea ce se întâmplă în jur), *oboseală* (lipsă de energie, de voință pentru a depune eforturi cognitive la școală, de a se implica în activități variate de timp liber specifice vârstei) fie pe fondul tristeții și al stărilor depresive, fie

determinate de supraîncărcarea cu sarcini specifice adulților.

Dificultăți de adaptare. După plecarea părinților copiii traversează o perioadă de adaptare la noua situație, la schimbările apărute în viața lor. În lipsa unei pregătiri adecvate a copiilor din partea părinților sau a unei consilieri, copiii pot dezvolta în această perioadă de adaptare intoleranță la

stres (copiii putând deveni anxioși, depresivi, iritabili și agresivi).

Comportamente (pre)delincvente (aderearea acestora la grupuri delincvente, comportament agresiv, abuz de substanțe, implicarea în comiterea de infracțiuni, frecventarea de localuri, săli de jocuri, etc.) este o modalitate de a suplini nevoile de apreciere, de atenție și afecțiune

nesatisfăcute.

Conduite suicidare. In anii 2006-2007 s-au inregistrat câteva cazuri de suicid în rândul copiilor a căror părinti se aflau la muncă, în străinătate. Factorii determinanți ai suicidului la copii și adolescenți sunt: frica sau sentimentul de abandon, frica de pedeapsă, frica de eșec școlar, imposibilitatea de adaptare la un ritm nou și dificil de viață, tulburări de atașament datorate separării de mamă care au creat sentimente de insecuritate și angoasă, istoric de frustrări afective precoce, situația de copil nedorit și de abandon.

Riscuri la care copiii singuri acasă sunt expuși:

Supraîncărcare cu sarcini: preluarea responsabilităților de adult (gătit, menaj, spălatul hainelor, plata facturilor lunare, etc.), îngrijirea și creșterea fraților mai mici.

Vulnerabilitate la abuzuri fizice, psihice, sexuale, exploatare prin muncă, trafic de copii și prostituție. Agresorii sexuali, traficanții de persoane, adulții sau copiii violenți, persoanele care exploatează copii prin muncă își aleg victimele din rândul copiilor neglijăți, nesupravegheați.

Insuficiența dezvoltare a abilităților de viață independentă necesare pentru a face față dificultăților viitoare ca adult: independență în luarea deciziilor, încrederea în forțele proprii, abilități de management al timpului și al banilor, controlul și exprimarea emoțiilor,

relaționare și comunicare, etc.

Insușirea deficitară a normelor etico morale: în absența unui model familial funcțional, a unui mediu sigur și coerent, copiii singuri acasă pot internaliza modelul de neglijare afectivă din cadrul familiei de origine pentru a-l aplica ulterior la vârstă adultă.

Conform ultimelor date de la Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului, instituție care deține rolul monitorizării acestui fenomen, în România se estimează ca sunt 82.464 de copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate, iar dintre aceștia, un număr de 2.500 de copii beneficiază de o măsură de protecție specială în conformitate cu Legea 272/2004. Un număr de 24.406 copii provin din familii în care ambii părinți sunt plecați, 47.154 din familii în care este plecat doar un membru, iar în 8.904 cazuri, singurul susținător legal este plecat. Județele cu cel mai mare număr de copii rămași fără părinți (plecați la muncă în străinătate) sunt Suceava, Neamț, Bacău, Galați, Iași, Dâmbovița, Constanța, Maramureș, Botoșani și Vaslui.

RECOMANDĂRI:

Recomandările vizează atât prevenirea prin reducerea efectelor negative datorate lipsei temporare a părinților cât și intervenția pentru cazurile care necesită acest lucru.

- implicarea autorităților în drept, a mass media în scopul reintegririi familiei, acolo unde dorește familia să se stabilească; - organizarea, atât de către instituțiile publice cât și de către ONG-uri, a unor

campanii de informare a părinților în vederea conștientizării riscurilor asumate prin plecarea la muncă în străinătate; - organizarea unor campanii de informare pentru părinți privind aspectele importante

de care trebuie să țină cont pe timpul lipsei temporare de acasă (cum trebuie să comunice cu copiii, cum trebuie menținută legătura cu aceștia, importanța acordării dreptului copilului de a participa la deciziile ce îl privesc etc.

- adoptarea de politici sociale în concordanță cu nevoile populației majoritare;

- parteneriate interinstituționale care să desfașoare activități de prevenire; - înființarea unui serviciu de Prevenire în cadrul fiecărei primării din județ, precum și deschiderea de Centre de zi în localitățile unde primează cazurile sociale;

- extinderea rețelei de consilieri școlari în vederea dezvoltării de activități specifice atât cu copiii cu părinții plecați, cât și cu ceilalți;

- organizarea de întâlniri de lucru la nivel național în care să se dezbată tema « problematica copilului singur acasă » ;

- parteneriate la nivel internațional care să faciliteze reintregirea familiilor care doresc să se stabilească în străinătate; - sprijinirea familiilor cu mulți copii; - reforma constructivă în ceea ce privește educația, sănătatea și protecția socială ; - programe de intrajutorare.

CUNOAȘTEREA CAPACITĂȚILOR ELEVILOR – CONDIȚIA UNEI ACȚIUNI PEDAGOGICE EFICIENTE

prof. Neagu Monica

pătruns și mai ales greu de ancorat în viitor. Pentru pătrunderea în esența acestui „fenomen” este nevoie de apropiere cu persoana și cu tot ceea ce ține de persoana sa.

1. Cum poate profesorul dobândi cunoștințele necesare și relevante referitoare la capacitățile elevilor săi?

Cuceririle științifice actuale în domeniul psihopedagogic relevă faptul că dascălul (fie el educator sau învățător) nu mai este doar o sursă de cunoștințe, ci acestuia îi revine sarcina de a canaliza și orienta realizarea optimă a posibilităților de dezvoltare ale fiecărui elev, prin organizarea și individualizarea activităților școlare și preșcolare. Pentru

Cunoașterea personalității elevului în contextul școlar se constituie ca un argument principal de evitare a empirismului și formalismului educațional, identificarea caracteristicilor proceselor cognitive, a organizării afective și volitive a elevului, a interiorizării acțiunilor externe, a configurației personalității lui etc conferă întregului proces educațional o temeinică fundamentare științifică. Copilul este un fenomen care trebuie studiat în procesul devenirii sale, pentru a i se asigura o creștere sănătoasă, o dezvoltare corespunzătoare psihică, intelectuală și morală, însă personalitatea lui, în formare și dezvoltare este un fenomen greu de

aceasta este absolut necesară cunoașterea copilului, pentru a pătrunde în esența individualității sale și a grupurilor sociale

din care face parte și de a determina starea de maturizare psihică, intelectuală și socială a acestuia, în vederea dirijării și

determinării unei evoluții reale a personalității individului. Așadar, cunoașterea copiilor nu presupune numai o acțiune constatativă, ci o activitate cu un pronunțat caracter formativ.

Cunoașterea psihologică a copilului de vârstă mică este realizată de către educator, învățător, nu în ultimul rând de către părinți (care furnizează informații valoroase acestui proces de cunoaștere organizată pe baze științifice), dar și de către specialiști psihologi, cărora le acord un loc important în acest material, ca și persoane avizate să verifice siguranța punții de legătură între învățământul preșcolar și cel primar. Fiecăreia dintre persoanele enumerate îi revine un loc aparte în realizarea acestui proces de cunoaștere a fiecărui copil. Toate acțiunile îndreptate în acest sens au la bază identificarea suporturilor copilului ca personalitate și proiectarea corectă a strategiilor educaționale, favorizând, în fiecare etapă a dezvoltării, valorificarea și amplificarea potențialului nativ.

Pentru a ajunge la o cunoaștere cât mai completă și complexă a copilului se parcurg o serie de etape în colectarea informațiilor. Toate datele obținute constituie obiectul unui așa-numit „caiet personal al copilului” sau „dosar portofoliu” în care se adună, în diferite prezentări, informațiile esențiale, cu rol diagnostic și predictiv cu privire la personalitatea și comportamentul preșcolarului sau a școlarului mic. Acest dosar poate să conțină:

- ✓ caracterizarea psihopedagogică
- ✓ fișe psihopedagogice
- ✓ harta psihopedagogică
- ✓ grilele și fișele de observație a copilului în diferite medii și activități

- ✓ portofolii ale chestionarelor, testelor și probelor aplicate în procesul cunoașterii
- ✓ copii ale unor fișe/ certificate medicale, consemnări ale unor specialiști (logoped, psiholog școlar, asistent social, etc), atunci când este cazul
- ✓ produse ale activității copilului (desene, fișe de lucru, colaje, poze, etc.)
- ✓ diplome, calificative sau alte distincții primite

2. Care sunt cunoștințele de care are nevoie?

Inteligența, afectivitatea, atitudinea copilului de vârstă mică, se formează treptat, ca urmare a realizării posibilităților native, sub influența mediului socio cultural. Înainte de împlinirea vârstei de 6 / 7 ani dezvoltarea fizică și psihică a copilului trebuie să atingă un anumit grad de maturitate, pentru ca el să poată beneficia de învățare școlară. Nivelul de dezvoltare a diferitelor funcții psihice poate fi ameliorat, într-o oarecare măsură, în activitățile de joc din grădiniță, prin activități organizate corect

Elevul este considerat sub aspectul caracteristicilor sale de personalitate, ea fiind rezultatul interacțiunii dintre fondul ereditar, condițiile de mediu în care se dezvoltă și acțiunile educative exercitate asupra sa. Cercetările psihologice evidențiază necesitatea de a cerceta copilul în dependență cu condițiile în interiorul cărora se desăvârșește procesul de maturizare. Copilul și mediul său alcătuiesc o unitate dinamică în interiorul cărora se desăvârșește procesul de maturizare, pe 2 linii de evoluție:

procesul de individualizare - structurare specifică a caracteristicilor de personalitate.

procesul de socializare-prin care mica ființă asimilează experiența social istorică;

3. Dacă dispune de aceste cunoștințe, ce fel de decizii poate lua în procesul de învățământ?

Cunoașterea personalității elevilor oferă profesorului o structură teoretică care permite formularea propriilor ipoteze în legătură cu rezolvarea problemelor fiecărui elev. Cunoscând particularitățile individuale, profesorul va ști să adapteze tehnologia didactică la acestea, să diversifice acțiunile instructiv-educative luând în considerație structura lor concret - individuală.

În legătură cu deciziile pe care cadrul didactic le poate lua în procesul de învățământ putem spune că acesta:

Manifestă preocuparea de a se adapta la diversitatea elevilor , în funcție de stilurile de învățare;

Stabilește obiectivele pe care le va urmări în activitatea cu elevii;

Concepe activități de învățare diferențiate;

Antrenează elevii în forme de

activitate variate;

Propune elevilor sarcini de lucru interesante, de natură să stimuleze dezvoltarea lor intelectuală;

Proiectează activități de învățare care răspund intereselor imediate ale elevilor, pentru a-i motiva;

Încurajează interacțiunea socială a elevilor și integrarea lor eficientă în cadrul grupului

BIBLIOGRAFIE:

- „Pedagogie”, Constantin Cucuș, Editura POLIROM, Iași, 1998;

- „ Pedagogie generală”, Rodica Niculescu, Editura SCORPION, 1996; -

„Management general și strategic în educație- ghid practic”, Alois Gherguț, Editura POLIROM, 2007;

- „Managementul și gestiunea clasei de elevi – Fundamente teoretico metodologice”, Romiță B. Iucu, Editura POLIRIM, 2000;

- Curs de „Managementul organizației școlare. Comunicare instituțională”, predat de prof. univ. dr. Dumitru Iacob și lector. univ. drd. Diana-Maria Cismaru, 2005-2006

ROLUL ȘI EFICIENȚA ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE

prof. Ianul Ioana

Activitățile extrașcolare, în general, au cel mai larg caracter interdisciplinar, oferă cele mai eficiente modalități de formare a caracterului copiilor încă din clasele primare, deoarece sunt factorii educativi cei mai apreciați și mai accesibili sufletelor noastre.

Activitățile extracurriculare contribuie la gândirea și completarea procesului de învățare, la dezvoltarea înclinațiilor și aptitudinilor elevilor, la organizarea rațională și plăcută a timpului lor liber.

Având un caracter atractiv, elevii participă într-o atmosferă de boie bună și optimism, cu însuflețire și dăruire. Potențialul larg al activităților extrașcolare este generator de căutări și soluții variate. Succesul este garantat dacă ai încredere în imaginația, bucuria și în dragostea din

sufletul copiilor.

Serbările școlare au un caracter stimulator atât pentru micii artiști, cât și pentru părinții lor. Prin conținutul bogat al programului pe care îl cuprinde serbarea școlară valorifică varietatea, preocuparea intereselor și gusturilor școlarilor. Ea evaluează talentul, munca și priceperea colectivului clasei și transformă în plăcere și satisfacție străduințele acestuia.

Perioada de pregătirii a serbării, dorința sinceră de succes pot suda colectivul clasei, impulsionează în mod favorabil fiecare copil să trăiască acele momente. Consider că fiecare copil trebuie să aibă un loc bine definit în cadrul programelor artistice pentru a se simți parte integrantă, să știe că și datorită lui serbarea a avut succes. Cadrul didactic trăiește alături de elevi reușita serbării,

contactul cu publicul trezește în sufletul copiilor dorința de a învinge timiditatea și

a da tot ce are mai bun.

E fascinant când pe scenă apar micii artiști, recitatori, cântăreți, dansatori, etc. Este cu adevărat extraordinar când ei reușesc să trezească în sufletul spectatorilor emoții, bucurii. Întregul lanț de activități desfășurate în școală și în afara ei, sub atenta supraveghere a cadrului didactic, contribuie la formarea și educarea copiilor, are implicații și în viața spirituală și culturală a comunității. Punerea în scenă a serbărilor aduce satisfacții atât micilor artiști, cât și spectatorilor, contribuind la socializarea copiilor de la o vârstă fragedă.

O altă activitate deosebit de plăcută care contribuie la stimularea personalității elevilor este excursia. Aceasta ajută la dezvoltarea intelectuală și

fizică a copilului, la educarea lui cetățenească. Excursia este cea care îl relaxează pe elev, îi prilejuiește însușirea unor experiențe sociale importante, dar și îmbogățirea orizontului cultural-științific. În realizarea unei excursii școlare, fie de mică sau de mare anvergură, trebuie întocmită o documentație serioasă, fapt care nu trebuie să-i descurajeze pe dascăli în organizarea unor astfel de activități extrașcolare.

Concursurile pe diferite teme sunt, de asemenea, momente deosebit de atractive pentru cei mici. Acestea oferă copiilor posibilitatea să demonstreze ce au învățat în cadrul orelor de curs. În stimularea creativității un rol important îl are și biblioteca școlară, care-l pune pe elev în contact cu cărți interesante și pe

34

care el poate nu le are acasă. Concursurile de lectură pot contribui la dezvoltarea și îmbogățirea vocabularului elevilor, la stimularea elevilor spre activitatea de lectură.

Activitățile extrașcolare bine pregătite sunt atractive pentru elevi la orice vârstă. Ele stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de noi cunoștințe și priceperi. Elevilor li se dezvoltă simțul practic, operațional, manualitatea, dând posibilitatea fiecăruia să se manifeste conform naturii sale.

Participarea efectivă într-o activitate extrașcolară angajează atât elevii timizi, cât și pe cei temperamentalii, dezvoltă spiritul de cooperare și fairplay ul.

Elevii se autodisciplinează prin faptul că îmbină utilul cu plăcutul, în același timp asumându-și și anumite responsabilități. Cadrul didactic are responsabilitatea să-i dirijeze bine pe elevi, să-i implice pe toți și să încerce să atingă obiectivul principal – pregătirea copilului pentru viață. Renunțarea la

realizarea efectivă a activităților

extrașcolare înseamnă sărăcia vieții sufletești a copiilor, privarea lor de sentimente și emoții; deoarece acestea contribuie la formarea capacităților de comunicare ale elevilor, atenției, memoriei, gustului pentru frumos.

Activitățile extrașcolare nu au un spectru al activităților impus, ele oferă o mare libertate de construcție a învățării. Totul depinde de talentul cadrului didactic, de dăruirea sa în această meserie, de modul creator de abordare a acestor activități prin punerea în valoare a tuturor resurselor de care dispune clasa de elevi.

Bibliografie:

Cernea, M., *Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ în inv. primar*, Ed. Discipol, București;

Crăciunescu, N., *Forme de activități extracurriculare desfășurate cu elevii cilului primar*, Ed. Discipol, București;

ROLUL PROFESORULUI DIRIGINTE ÎN MODELAREA PERSONALITĂȚII ELEVULUI

În cadrul abordărilor contemporane ale fenomenului educațional se impune tot mai pregnant ca profesorii în general și dirigințele în mod special să se raporteze la cei educați, să stabilească relații de cooperare cu părinții lor și cu alți factori interesați din societate. Astfel, rolul dirigintelui nu se reduce doar

prim proces de formare, de unde derivă necesitatea unei maxime responsabilități în ceea ce privește comportamentul și intervențiile sale educative în modelarea personalității elevului.

În spiritul acestei noi tendințe, am încercat să abordez această problemă pe dimensiuni concrete. Astfel, am elaborat și aplicat un chestionar referitor la imaginea dirigintelui din perspectiva elevului de gimnaziu, clasa a VII-a A. Din interpretarea datelor obținute, am construit un portret al dirigintelui ideal, care poate fi descris astfel: un om înțelegător, atent, calm și cu simțul umorului și poate puțin glumeț, prietenos, uneori amuzant dar mai mult serios, să fie bun dar autoritar în același timp, să fie ca un părinte pentru elevii săi, să-i asculte pe elevi, să-i ajute, să-i educe și să-i înțeleagă, să se poarte cu elevii ca și cum ar fi parte dintr-o familie, să știe să rezolve toate problemele clasei, să fie respectat de elevi și părinți, să

prof. Butnaru Iozefina

la educația la catedră sau în clasă, ci presupune o activitate de acest gen în fiecare contact relațional cu elevii și familiile acestora (desfășurând o muncă de dezvoltare, de conducere și îndrumare). Profesorul/ dirigințele are, deci, o poziție specială, unică, deoarece lucrează cu individualități psihice umane, aflate în

35

iubească mult copiii, să-i învețe lucruri care cu adevărat îi ajută în viață, să dea sfaturi bune elevilor, să nu țipe, să fie amabil și generos, să organizeze multe activități relaxante și chiar excursii. O altă concluzie a acestei cercetări se referă la faptul că majoritatea elevilor chestionați despre responsabilitățile unui diriginte reduc rolul acestuia la activitatea de motivare a absențelor și la sprijinul acordat lor în rezolvarea unor probleme și a unor conflicte din clasă, să fie alături de elevii săi în orice situație, să susțină elevii săi în ceea ce vor să facă pe viitor, la stabilirea notei la purtare și la menținerea unei legături cu familiile elevilor, la organizarea ședințelor cu părinții și a unor activități extracurriculare, la menținerea ordinii și disciplinei în clasă și la formarea unui colectiv unit și încheșat.

Aceste idei ar putea fi un punct de pornire în îmbunătățirea activității dirigintelui și pentru sensibilizarea

elevilor privind complexitatea rolurilor educative ale acestuia.

În procesul de proiectare, organizare și conducere a activității educaționale, un rol deosebit de important îl au relațiile diriginte – elev și diriginte – familie. Relația diriginte-elev este văzută de clasa a VII-a A una bazată pe respect reciproc, pe o foarte bună comunicare, deschisă în orice problemă a elevului, pe sinceritate de ambele părți, înțelegere și toleranță, prietenie și uneori sprijin moral, un elev afirmă „Un diriginte ar trebui să asculte părerea fiecărui copil indiferent dacă e mai deștept sau nu”. Astfel, dirigințele trebuie să cultive o atitudine activă, interesată din partea elevilor și să contribuie la formarea, menținerea coeziunii grupului și la crearea unui climat stimulatив pentru desfășurarea activităților educative. O consecință a modului în care se manifestă aceste relații ar fi reacțiile elevilor la sarcinile trasate de diriginte.

Problemei relațiilor dintre diriginți și familie i s-a acordat în ultimul timp o atenție și o importanță tot mai mare, binemeritată. O relație eficientă a diriginței părinte presupune, printre altele, o ascultare activă, implicarea familiei în acțiunile extrașcolare ale clasei, informări reciproce cu privire la evoluția elevului, cultivarea și practicarea toleranței față de un punct de vedere diferit. Din răspunsurile elevilor privind relația diriginte-familie se desprinde mai mult rolul dirigințelui în păstrarea acestei relații în toți anii de școală și mai puțin a părinților. Dirigințele trebuie să informeze părinții despre rezultatele școlare obținute de elevii săi, să existe comunicare, sinceritate și înțelegere reciprocă, să anunțe familia în orice situație ivită. Totuși, unii elevi consideră că „Este bine ca familia să se intereseze periodic ce face copilul prin dirigințe”.

36

Activitățile extracurriculare preferate de elevi sunt variate, dar predomină cele în aer liber sub formă de excursii, în primul rând, apoi jocuri, plimbări prin oraș și împrejurimi, vizite la grădini zoo și botanice, vizitarea unor obiective din Iași, activități relaxante unde să râdă, să comunice, să se distreze. Majoritatea preferă vizionarea de filme și spectacole și mai puține vizite la muzeu. Unii sunt încântați de participarea în cadrul proiectului JOBS.

La întrebarea legată de atitudinea față de orele de diriginție, elevii consideră că sunt necesare astfel de ore, că teme dezbătute sunt interesante și necesită discuții serioase, maturitate, înțelepciune și multă atenție, se discută lucruri importante legate de viitorul elevilor, se discută liber despre lucruri plăcute, sau

mai puțin plăcute, din viața lor. Un elev afirmă „Mie îmi plac orele de diriginție deoarece socializăm foarte mult”, iar altul consideră că „Este o oră foarte frumoasă în care putem să aflăm ceva nou despre noi”.

Pentru a vedea apropierea elevilor față de dirigințe am folosit întrebarea Poți discuta cu dirigințele tău orice problemă personală?, la care majoritatea a răspuns că au încredere în dirigințele lor și cred că pot fi ajutați și sprijiniți, dar nu consideră că trebuie să discute și despre cele prea personale, care nu trebuie împărtășite tuturor ci numai părinților. Un elev consideră că „Pot discuta orice cu dirigințele mele, deoarece ne-am apropiat și am creat o legătură”, iar altul afirmă „Depinde și de dirigințele respectiv, nu poți discuta cu orice persoană problemele

personale. Însă da, dacă m-aș mai apropia de diriginte aș reuși să discut și astfel de probleme.”

În concluzie, folosirea chestionarelor și răspunsurile sincere ale elevilor ajută dirigințele în obținerea unei

idei despre munca de conducător al unei clase, despre o orientare mai rapidă și mai ușoară în complexitatea muncii educative, pentru a analiza, a judeca și poate a veni cu ameliorări.

ÎN RELAȚIA CU ELEVII

În relația cu elevii este bine ca un diriginte să aibă în vedere următoarele aspecte:

ține cont de particularitățile de vârstă ale elevilor săi, având în vedere faptul că preadolescentul manifestă o serie de atitudini contradictorii, dă dovadă de o mare instabilitate emotivă, este foarte influențabil de către cei din grupul în care se integrează și este sensibil la tot ceea ce se petrece în jurul său, mai ales în familie. Este perioada în care unii tineri tind să

devină hiperindependenți, ceea ce-i poate aduce în conflict atât cu școala, cât și cu familia;

acumulează date necesare cunoașterii individuale ale elevilor, având în vedere randamentul școlar, starea de sănătate, particularitățile psihice, trăsăturile de personalitate ale acestora;

implică toți elevii la ora de dirigenție, care nu trebuie să constituie corvoada nici pentru profesor, nici pentru elevi, prin utilizarea unor metode ca: studiul de caz, jocul de rol și activitățile pe grupe;

acordă fiecărui elev câte o responsabilitate și urmărește modul în care acesta își îndeplinește sarcinile, evitând instalarea liderului permanent al clasei, dirigințele trebuie să-l conștientizeze și să-i permită să fie responsabil de propriul comportament. Sarcinile elevilor vor fi bine delimitate, iar funcțiile de conducere vor alterna, astfel încât fiecare elev să primească diferite responsabilități.

Oferă un model caracterial și comportamental elevilor săi, adaptându-și

și controlându-și permanent reacțiile, atitudinile, mimica.

Ajută elevii să se cunoască reciproc prin antrenarea colectivului clasei în diverse activități extrașcolare, excursii, drumeții, vizionări de spectacole, concursuri, cercuri.

Aplică anumite chestionare cu întrebări referitoare la cunoașterea intereselor elevilor, a alegerii viitoarei profesii. Respectă toți elevii și nu-i umilește, făcându-le observații în fața întregii clase. Tratează în mod diferențiat fiecare caz în parte ascultând și acordând o atenție deosebită celor relatate de elev, fiind dispus să-și schimbe opinia atunci când primește argumentarea necesară.

37

Formează deprinderi de muncă intelectuală și urmărește regimul de viață al elevilor.

Cunoaște direct pe fiecare elev prin discuții individuale.

Observă permanent starea de sănătate fizică și mentală a elevilor, precum și dificultățile apărute în învățare și tulburările de comportament, observă și consemnează datele sau eventualele modificări privind evoluția conduitei elevilor în fișa de observație a elevilor.

Își pregătește din timp elevii pentru fiecare oră de dirigenție și caută metode stimulativă pentru desfășurarea acestora. Ascultă opiniile lor și comentează împreună neajunsurile existente.

Evidențiază elevii cu rezultate deosebite și comportament exemplar.

Organizează periodic întruniri cu profesorii clasei, psihologul școlar și ceilalți factori importanți implicați în procesul educativ.

Controlează zilnic catalogul clasei pentru înregistrarea absențelor, notelor elevilor și analizează împreună cu aceștia eventualele probleme apărute.

ÎN RELAȚIA CU FAMILIA

În funcție de categoria în care se înregistrează părinții elevului, interesați sau dezinteresați de tot ceea ce se întâmplă cu propriul copil, cooperanți, parțial cooperanți, necooperanți cu școala își fixează și întreține cât mai multe discuții individuale, evitând în cazul celor cu copii problemă prezentarea în plenul ședințelor a rezultatelor școlare și a absențelor.

Inițiază și menține o legătură strânsă cu familia elevului și poartă un dialog deschis și sincer extins și în afara orelor de curs prin convorbiri telefonice, scrisori.

Stabilește din timp și planifică tematica ședințelor și lectoratele cu părinții. În cazul elevilor problemă se implică activ în procesul de educare a familiei, ea

reprezentând sursa principalelor atitudini greșite ale copiilor, familia trebuie convinsă că numai acordând timp și atenție copilului va putea să-l ajute să depășească dificultățile apărute.

Încearcă stabilirea unei legături reciproce apropiate și permanente cu părinții pentru ca aceștia din proprie inițiativă să contacteze dirigintele și profesorii pentru a se interesa de situația școlară a elevului sau evenimente apărute în viața acestuia.

ÎN RELAȚIA CU ȘCOALA

Își întocmește la timp documentele școlare .

În cazul eșecului școlar caută cauze determinante și colaborează cu părinții, profesorii, psihologul, medicul, directorul, fiind un intermediar între aceștia și elev.

CONCLUZII

Această temă de o largă complexitate comportă o varietate de dezbateri, de completări și interpretări.

Sugestiile oferite de prezenta abordare nu trebuie considerate ca niște soluții stricte și închise, ci sunt menite să

38

stimuleze imaginația creativă a fiecărui diriginte în munca sa de modelare a personalității umane.

Acest referat se bazează pe folosirea unui chestionar, pe răspunsurile sincere

ale elevilor de clasa a VII-a A, pe informațiile primite, sugestiile și soluțiile oferite în cunoașterea și îmbunătățirea activității dirigintelui.

CHESTIONAR DIRIGENȚIE

Clasa a VII-a A, 2015-2016

1. Realizați portretul dirigintelui ideal.

.....
...
.....
...

.....
.....
2. Ce calități trebuie să aibă un profesor diriginte?

.....
.....
3. Care este rolul profesorului diriginte?

.....
.....
4. În ce constă relația diriginte – elev?

.....
.....
.....

.....
.....
5. În ce constă relația diriginte – familie?

.....
.....
.....

.....
.....
6. Ce activități extracurriculare (extrașcolare) preferați?

.....
.....
.....

.....
.....
7. Care este atitudinea ta față de orele de dirigenție?

.....
.....
8. Poți discuta cu dirigințele tău orice problemă personală? De ce?

.....
.....
.....

.....
.....
9. Ești mulțumit de liderul clasei? De ce?

.....

PROFESIONALĂ A ELEVILOR

prof. Racoviță Gabriel

Orientarea școlară și profesională (O.S.P) din perspectiva conținutului , reprezintă un subsistem al dimensiunii tehnologice a educației care vizează formarea, dezvoltarea capacităților generale și specifice ale elevilor , de aplicare a cunoștințelor științifice în diferite situații și contexte psihosociale(economice , culturale, politice , comunitare, etc)

Din perspectivă metodologică O.S.P. reprezintă un subsistem al activității de existență psihopedagogică a cadrelor didactice, elevilor și părinților proiectată și realizată la nivelul sistemului de învățământ, într-un cadru instituționalizat. O.S.P. este o activitate sistematică, de natură educativă, desfășurată în școală în mod periodic și realizată, fie în cadrul orelor de Consiliere și Orientare respectiv Dirigenție, sau prin alte discipline școlare și activități extrașcolare. Bază formării profesionale se pune încă din școală , începând cu clasă a VIII-a odată cu alegerea profilului liceal. În timpul gimnazului elevii încep să-și facă planuri de viitor , să culeagă informații în legătură cu filiera pe care o aleg pentru continuarea studiilor. În acest sens un rol important îl are consilierul școlar care constituie un ghid și un îndrumător în alegerea carierei profesionale , bineînțeles alături de diriginte și de familie. În alegerea școlară și profesională elevul ia în considerare o multitudine de factori posibili interni și externi care îi pot afecta reușita. El alege acele studii și profesii despre care crede

că îi vor asigura în cel mai mare grad succesul și îi vor produce cele mai mari satisfacții. Școala și familia facilitează dezvoltarea personală a elevului pentru luarea unor decizii, în concordanță cu cerințele personale și realitățile sociale.

Astfel, dirigenții și părinții trebuie să aducă la cunoștință elevilor, legătura dintre disciplinele școlare și profesii, evidențiind legătura directă a acestora cu anumite meserii sau profesii. De exemplu, dacă cineva obține rezultate școlare bune la:

- Limbă română /limbi străine, ar putea deveni: profesor, cercetător în lingvistică, învățător, bibliotecar, educatoare, ghid, translator, diplomat, jurnalist etc.

- Matematică și informatică , ar putea deveni: profesor, economist contabil, inginer, funcționar bancar, arhitect, astronom, statistician, informatician-programator etc.

- Fizică, chimie, biologie, ar putea deveni: profesor, cercetător, medic uman, medic veterinar, stomatolog, farmacist, biofizician, biolog etc.

- Istorie, ar putea deveni: profesor, scriitor, muzeograf, arheolog etc. • Educație fizică, ar putea deveni: profesor de sport, antrenor sportiv, fizioterapeut, polițist, ofițer de armată etc. Derularea acțiunilor în școală cu privire la consilierea și orientarea profesională a elevilor fără a implica sau ține cont de familie au o valoare limitată. În majoritate situațiilor, familia este

securitate. Părinții sprijină proprii copii în alegerea liberă a viitoarei lor cariere, sau în găsirea unui loc de muncă.

Numărul elevilor care țin seamă de dorința părinților cu privire la filiera școlară de urmat și profesia viitoare scade pe măsură ce aceștia sunt incluși în niveluri mai înalte de școlarizare (învățământul superior). În general criteriile pe care le au în vedere părinții în influențarea alegerii școlar – profesionale a copiilor se referă la:

- siguranța și viitorul profesiei pe piață forței de muncă,
- durata studiilor pentru a atinge un astfel de obiectiv (timp în care tânărul este dependent material de familie)
- costurile financiare (taxe ale educației) - poziția socială conferită de profesie, - potențiale riscuri ale muncii în exercitarea profesiei etc.

Sporirea eficienței dorinței părinților în orientarea școlară și profesională a copiilor este posibilă prin sprijinirea lor pentru cunoașterea mai realistă a resurselor personale ale fiilor sau fiicelor, semnificative pentru o carieră.

Opțiunea unui tânăr pentru o anumită carieră, fără nici un sprijin extern, este un proces dificil, adesea asociat cu alegeri greșite, abandon, amânare, descurajare etc. și toate acestea cu un serios impact asupra viitorului său profesional.

Elevul trebuie tratat cu seriozitate și respect, ascultat, încurajat și stimulat să și asume responsabilități. Totodată, părinții trebuie să se asigure că vor să-l sprijine pe tânăr să ia o decizie bună și să nu-și impună punctul de vedere sau profesia lor ca model, pentru a-și realiza astfel, prin urmare, propriile aspirații sau să-și compenseze nereușitele.

Problema orientării școlare și

profesionale este strâns legată de problema intereselor. Atunci când elevul are interes pentru un anumit obiect de învățământ sau pentru un anumit gen de activitate, lucrează cu multă plăcere, cu un bun randament și cu multă îndemânare și precizie.

În literatura de specialitate, există o multitudine de clasificări ale intereselor, cel mai adesea, însă, se folosesc acele categorii de interese stabilite în funcție de planurile de formare educațională și existența unor profesii și ocupații corespunzătoare: interese pentru știință, pentru tehnică, literatură, artă, sport, economie, natură, etc.

Interesul singur nu este suficient însă pentru a asigura succesul în muncă; el trebuie susținut și de anumite caracteristici ale personalității care trebuie cultivate în școală, în familie (voința, hotărârea, curiozitatea științifică, perseverența). Nu este suficient să luăm în considerare numai interesele elevului ci și aptitudinile și înclinațiile sale. În timp ce aptitudinea este o însușire care condiționează succesul, înclinația este o orientare a personalității spre o anumită activitate.

Alegerea profesiei are la bază o serie de motive. Unii își aleg profesii care să le dea sentimentul de putere, de creștere profesională, alții pentru că vor mulți bani. De cele mai multe ori în alegerea profesiei se întâlnesc diverse obstacole, de aceea un punct tare în comportamentul fiecăruia trebuie să fie hotărârea. Aș aminti câteva trăsături importante în orientarea școlară și profesională:

-APTITUDINEA -este o componentă care se dobândește prin învățare, observație și experiență.

-TREBUIŢELE UMANE -oamenii încearcă să le satisfacă de la cel mai simplu

lucru-hrană până la cel mai complex cum ar fi autoperfecționarea.

-STIMULAREA -avem nevoie de provocări, scopuri.

-COMPETENȚA-definește dorința noastră de a lua inițiativă, de a obține realizări.

“ Dacă faci ceea ce întotdeauna faci, vei avea rezultatele pe care întotdeauna le ai. Dacă îți dorești alte rezultate, trebuie să faci ceva nou.” (proverb danez).

Succesul profesional poate fi definit ca o adaptare performantă la cerințele muncii. Elevul este propriul său manager, el trebuie să-și evalueze resursele cu realism, să-și stabilească obiectivele și să elaboreze proiecte existențiale pe termen lung, mediu și scurt, să se folosească de oportunități pentru a-și atinge scopurile în viață.

“Cand vrei ceva cu tot dinadinsul, întreg Universul conspiră în favoarea ta” (Paolo Coelho).

ȘCOALA ȘI FAMILIA – „ÎMPREUNĂ PENTRU COPIII NOȘTRI!”

prof. Cocuz Doina – Lauriana

„Cel care are imaginație, dar nu are învățătură, are aripi, dar îi lipsesc picioarele.” (J. Joubert)

Un cunoscut autor francez care a studiat în profunzime fenomenul învățării, Michel Gilly, a afirmat că în condițiile unei civilizații complet transformată de progresul tehnic, nevoia de instruire și educare „*devine tot atât de esențială ca și nevoia de hrană*”.

Realitatea cotidiană și statisticile din ultima vreme conturează tabloul sumbru al unei societăți bolnave. Sănătatea fizică și psihică a copiilor și tinerilor se află în pericol. Familia, școala, anturajul și audiovizualul - cele patru medii de viață curentă ale copilului - înregistrează un declin în planul valorilor pedagogice.

În familie: șomajul, sărăcia și numărul mare de familii dezorganizate, liberalismul prost înțeles al educației se răsfrâng asupra copilului, determinând

„armonia” morală a acestuia, slăbirea afecțiunii părintești, afectarea echilibrului psihic al protagoniștilor, abandonul școlar, vagabondajul.

În școală - deși există un consens explicit în ceea ce privește prioritatea formativului asupra informativului, preocupările educative sunt uneori neglijate sau plasate în derizoriu.

În comunitate, **anturajul** este puternic marcat de climatul social: delincvența juvenilă este în creștere, fumatul, consumul de alcool și vagabondajul au câștigat teren și printre tinerii de vârste fragede.

Audiovizualul - își pune amprenta asupra a ceea ce gândește, simte și face copilul.

Analizând această stare de lucruri, ne punem întrebarea firească: cine și cum face educație în această societate?

Complexitatea și intensitatea factorilor de influențare și de presiune asupra copilului au crescut atât de mult, încât personalitatea acestuia nu mai este doar un rezultat al eredității, mediului și educației. Copilul însuși este „constrâns” să devină un „actor al propriei educații”.

Nimeni nu contestă existența unor numeroase familii, a unor școli și instituții care veghează atent asupra creșterii și educării copiilor.

Problema nu constă însă în a enumera agenții educative și nici măcar în a stabili capacitatea acestora de a oferi modele și de a stabili priorități.

Adevărata problemă o reprezintă necesitatea de a asigura coerența acestor influențe educative, de a le integra într-un parteneriat viabil în perspectiva idealului educațional, un parteneriat solid între școală, familie și comunitate.

În ansamblul agenților educativi, **școala**, se știe, joacă un rol esențial. Dar o școală de calitate și de succes nu poate fi înțeleasă astăzi în afara unei redimensionări a relației școală-familie-comunitate.

Această relație poate fi din ce în ce mai periclitată în condițiile actuale, din următoarele *motive*:

- climatul familial s-a deteriorat sub presiunea șomajului, grijilor materiale, pierderii încrederii în valori, a stresului cauzat de toate acestea;

- unii părinți așteaptă încă „totul” de la școală;

- neînțelegându-și corect rolurile - mai exact noile roluri, cadrele didactice și părinții se învinovătesc reciproc. Uneori școala îi acuză pe părinți de incompetență educațională, de dezinteres, pretenții exagerate și chiar agresivitate, iar părinții,

fie că le pretind profesorilor o atitudine mai intransigentă față de elevi, confruntând dialogul democratic elev - profesor cu familiarismul păgubos, fie le impută insuccesele elevilor, neînțelegând exigențele prezentului;

- literatura pedagogică pentru părinți este puțin reprezentată pe piața cărții sau nu este valorificată de factorii responsabili.

Poziția celor două instanțe educaționale - școala și familia - trebuie să fie însă una de parteneriat, chiar și membri ai comunității locale, deoarece crescând miza școlarizării, există și părinți care doresc să se implice din ce în ce mai mult în viața școlii.

Un exemplu concludent în acest sens este implicarea unui mare număr de oameni din localitate la activitățile școlii din timpul implementării proiectului „Prin ritm și melodie spre visul nostru”, proiect câștigat la nivel interjudețean, care a avut ca și obiectiv general întărirea legăturii dintre școală-familie-comunitate.

Pe parcursul a 9 luni, am desfășurat 9 activități de prestigiu, prin care am urmărit:

- sensibilizarea comunității față de valorile culturale locale prin informare, documentare și activități comune;

- stimularea curiozității, a interesului părinților, a membrilor comunității locale prin implicarea activă în viața cultural-artistică;

- participarea directă a părinților la activități de pregătire a unor materiale necesare promovării, mediatizării și diseminării proiectului;

- stabilirea unui parteneriat continuu între școală-familie-comunitate;

- ameliorarea interrelaționării,

socializării, comunicării între elevi, cadre didactice și părinții din grupul țintă și alți reprezentanți ai comunității;

- dezvoltarea capacităților

Prin aceste activități comune am reușit:

- să responsabilizăm comunitatea față de cunoașterea problemelor cu care se confruntă școala;

- să creem un „fir roșu” între cadre didactice și familiile elevilor - comunitate având astfel sentimentul unității;

- să determinăm autoritățile locale să devină mai receptivă față de nevoile școlii, implicându-se mai des în rezolvarea problemelor lor.

Colaborând mai des cu părinții elevilor din clasă, aceștia au înțeles că parteneriatul educațional este una din conceptele cheie ale pedagogiei contemporane, participând astfel afectiv și efectiv la organizarea și desfășurarea parteneriatelor educaționale locale, județene, interjudețene. În cadrul acestor parteneriate s-au legat prietenii între elevi, între noi, cadre didactice și părinți.

Partener tradițional al școlii, **familia** se definește atât ca **instituție socială**, cât și ca grup specific constituit din persoanele care sunt unite prin legături de căsătorie, sânge sau adopție. Dispunând de o influență semnificativă în raport cu fiecare dintre membrii ei, familia se caracterizează prin:

- structură specifică de statusuri și roluri;
- seturi de relații interpersonale specifice;
- influență puternică asupra membrilor;
- funcții relativ precise în raport cu fiecare membru;
- influențe reciproce.

organizatorice și a spiritului de echipă, de cooperare, o mai bună stimulare și motivare în a se implica direct în activități comune.

43

Prin intermediul acestor elemente, fiecare familie influențează atât elevii, cât și adulții cu statut de părinte, care reprezintă parteneri reali sau virtuali ai școlii. Din această perspectivă, cunoașterea mediului familial din care provin elevii și părinții lor se constituie ca o condiție sine qua non atât pentru succesul demersului educațional adresat copiilor, cât și din punctul de vedere al reușitei parteneriatului.

Cunoașterea și înțelegerea familiei în calitate de partener constant și autentic devine o prioritate mai ales în contextul actual, în care familia însăși trebuie să se adapteze unor schimbări semnificative. În acest sens, în raport cu familia tradițională, **familia contemporană** suportă o serie de modificări cu referire la statusuri și roluri, norme și relații, probleme, situații și soluții.

Pentru a atrage familia, ca element cheie în cadrul parteneriatelor educaționale, școala, și, în particular, noi, profesorii, trebuie să luăm act de aceste schimbări, adaptându-ne atitudinile și comportamentele în consecință. Pornind de la aceste premise, efortul îndreptat către cunoașterea familiei ca partener potențial trebuie să se orienteze către:

- trăsăturile, calitățile, problemele sale specifice;
- statutul pe care elevul îl are în cadrul mediului său familial;
- valorile și normele pe care le avansează;
- avantajele pe care le poate câștiga în cadrul parteneriatului;
- beneficiile pe care le poate aduce școlii, ca partener;

- chiar în condițiile asumării acestei perspective de către profesori, în relațiile dintre școală și părinții pot să apară *disfuncții* generate de:

- limitele în strategiile școlii din domeniul parteneriatului;

- barierele în comunicarea interpersonală;

- lipsa de interes din partea părinților în raport cu educația și, în particular, în raport cu evoluția propriilor copii;

44

- carențele atitudinale și comportamentale atât la nivelul părinților, cât și al dascălului uneori;

- problemele cu care se confruntă unele familii;

- marginalizarea sau automarginalizarea unor familii defavorizate.

Pentru a depăși aceste bariere, care grevează în mod inerent parteneriatul dintre școală și părinții elevilor, trebuie asumate ca *priorități*:

- creșterea inițiativei și implicării învățătorului în sensibilizarea și atragerea familiei;

- elaborarea și aplicarea sistematică a unor proiecte centrate pe parteneriatul cu părinții;

- transformarea comitetelor de părinți în structuri active și dinamice care își pot asuma rolul de interfață în relația dintre școală și părinți;

- ameliorarea modalităților de informare a părinților;

- diseminarea unor informații clare cu privire la școală, activitățile și problemele ei;

- organizarea unor activități extrașcolare diversificate în regim de parteneriat.

Ca rezultat al respectării acestor priorități cu părinții actualilor elevi din clasa a VIII-a A și B pe care le conducem, numai din surse de finanțare extrabugetară am reușit să recondiționăm sălile de clasă

(înțelegând parchet, zugrăveli, geamuri, aspectul băncilor) confecționarea unui set de costume pentru serbările școlare, dezvoltând astfel atât baza materială a școlii, cât și a climatului ambiental în care copiii lor- elevii noștri își desfășoară activitatea tehnică.

Dintre multiplele motive și argumente în sprijinul demonstrării necesității colaborării dinre cei trei factori de educație, o importanță deosebită o are consonanța și unitatea acțiunilor întreprinse. Rolul conducător în procesul de educație îl are, fără îndoială, școala, pentru motive bine cunoscute. În calitatea sa de cel mai apropiat colaborator al școlii, **familia** trebuie să o secundeze de aproape și sincer. Părinții iau cunoștință de cerințele școlii față de copii, în materie de educație, prin diverse moduri: la ședințele cu părinții, în discuțiile individuale cu învățătorii, prin corespondență. În general nu se întâmpină dificultăți în această privință. Ele apar acolo și atunci când părinții adoptă o altă atitudine față de sarcinile trasate de școală, aceasta fie în problemele de instruire, fie în cele de educație. În acest fel, părinții creează mari dificultăți copiilor, căci ei nu mai știu ce atitudine să adopte, pe cine să asculte. Printr-o asemenea atitudine, părinții creează stări de nevroză propriilor copii sau, ceva mai grav, le determină un comportament duplicitar și ipocrit, pervertindu-le însuși caracterul. Iată de ce este necesar ca părinții, comunitatea și

educatorii să formeze un front unitar educativ. Sprijinindu-ne reciproc și adoptând atitudini unitare vom reuși să ne creștem sănătos copiii, pentru că ei nu pot fi decât așa cum îi creștem noi.

O modalitate reală și firească a colaborării cu școala este înfăptuită prin controlul copiilor de către părinți. În școală acest control se efectuează zilnic, la fiecare materie, există deci o preocupare constantă și sistematică pentru această

problemă. Dar acasă? Unii părinți consideră că aceasta este sarcina școlii, iar alții se scuză că nu o fac, deoarece nu au competența necesară pentru a realiza un control de fond. În discuțiile noastre cu acești părinți noi trebuie să le explicăm că nimeni nu le poate pretinde un control asupra calității temelor și lecțiilor, dar unul asupra cantității acestora, asupra efectuării sau neefectuării lor, este absolut necesar,

45

pentru a preveni situația obișnuinței de a nu le efectua.

Părinții au datoria să-și controleze copiii nu numai asupra modului în care își îndeplinesc obligațiile școlare, ci și asupra relațiilor pe care le au în afara școlii, cu alți copii, și, uneori, și cu adulții, pentru că acestea pot fi benigne, nepericuloase sau maligne, dăunătoare.

Școala și familia sunt, așadar, cei doi factori importanți, cei doi stâlpi de rezistență ai procesului instructiv educativ, iar între aceștia și mediul extrașcolar sau extrafamilial, comunitatea pendulează **copilul**, obiect și subiect al activității instructiv-educativ. O bună colaborare între școală și familie este posibilă numai atunci când familia înțelege bine menirea școlii, iar școala consideră familia un aliat, un colaborator sincer, permanent, direct interesat în procesul instructiv-educativ.

Formele de colaborare a școlii prin noi, cadrele didactice, cu familiile elevilor sunt:

- întâlniri programate de profesor: - cu toți părinții - ședințele sau lectoratele, în cadrul cărora se dezbat teme actuale stabilite în prealabil, unele chiar împreună cu părinții (am prezentat părinților referate cu tema: „Educația asupra timpului liber”; „Cum îi învățăm

pe copii să învețe?”; „Caracterul - formarea lui în familie”; „Influența mass-media asupra comportamentului elevilor”; și împreună am stabilit un program zilnic al elevului de clasa a V-a);

- cu un grup de părinți;
- numai cu părinții unui copil;
- întâlniri întâmplătoare (în pauze, la terminarea orelor, pe stradă);
- convorbiri telefonice;
- corespondența;
- vizite la domiciliu;
- activități nonformale (excursii, concursuri, serbări, carnavaluri, aniversări, sărbătorirea zilelor de naștere - ocazii cu care atât părinții și bunicii, pentru că și ei se implică activ în aceste activități, cât și noi, profesorii diriginți, îi vedem pe copii manifestându-se în alt fel decât cel obișnuit.

- Consultații la cererea părinților. Din constatările făcute de-a lungul anilor, consider că întâlnirile colective reprezintă cea mai „profitabilă” și democratică formă de colaborare a învățătorului cu familiile elevilor. Participarea părinților la viața școlii este un indicator al procesului de democratizare a educației, în sensul unei creșteri a gradului de deschidere a instituției educative către comunitate, precum și a creșterii vizibilității, transparenței proceselor pedagogice

pentru beneficiarii lor. În general, atât reprezentanții școlii, cât și părinții, conștientizează necesitatea dialogului și văd efectul său benefic asupra rezultatelor școlare.

În **concluzie**, nu putem preamări rolul uneia din cele două instituții partenere, în detrimentul celeilalte. Dar cadrul social în care educația este la ea acasă este și va rămâne ȘCOALA, această instituție din care își iau zborul spre alte trepte școlare și, în final spre viața adultă, toți tinerii, însă să nu uităm că bucuriile și eșecurile primelor experiențe școlare sau a

celor de mai târziu, emoțiile primelor „iubiri”, ale adolescenței, alegerea profesiei, a partenerului pentru întemeierea propriei familii, toate se raportează și se rezolvă în cadrul familiei. Locul în care copilul învață să fie iubit și să iubească, cu mult înainte ca el să fie în stare să facă această distincție, este cadrul familial.

Având în vedere că, în condițiile economice actuale, eșecul școlar depășește cadrul strict al învățământului și se impune ca o problemă stringentă a societății, cele

46

două instituții fundamentale pentru educarea copilului - ȘCOALA ȘI FAMILIA - trebuie să-și concentreze eforturile, acordând astfel copilului

interesul pe care acesta îl merită, știut fiind faptul că „cine începe bine, sfârșește frumos!”, acolo în COMUNITATEA din care face parte.

Copiii învață ceea ce trăiesc

Dorothy Law Nolte

Dacă trăiesc în critică și cicăleală, copiii învață să condamne.

Dacă trăiesc în ostilitate, copiii învață să fie agresivi.

Dacă trăiesc în teamă, copiii învață să fie anxioși.

Dacă trăiesc înconjurați de milă, copiii învață autocompătimirea.

Dacă trăiesc înconjurați de ridicol, copiii învață să fie timizi.

Dacă trăiesc în gelozie, copiii învață să simtă invidia.

Dacă trăiesc în rușine, copiii învață să se simtă vinovați.

Dacă trăiesc în încurajare, copiii învață răbdarea.

Dacă trăiesc în laudă, copiii învață prețuirea.

Dacă trăiesc în acceptare, copiii învață să iubească.

Dacă trăiesc în aprobare, copiii învață să se placă pe sine.

Dacă trăiesc înconjurați de recunoaștere, copiii învață că e bine să ai un țel.

Dacă trăiesc împărțind cu ceilalți, copiii învață generozitatea.

Dacă trăiesc în onestitate, copiii învață respectul pentru adevăr.

Dacă trăiesc în corectitudine, copiii învață să fie drepecți.

Dacă trăiesc în bunăvoință și considerație, copiii învață respectul.

Dacă trăiesc în siguranță, copiii învață să aibă încredere în ei și în ceilalți.

Dacă trăiesc în prietenie, copiii învață că e plăcut să trăiești pe lume.

Copiii învață într-adevăr ceea ce trăiesc! Apoi cresc și ajung să trăiască ceea ce au învățat.

Bibliografie:

- Cercel, Renata, *Pași în profesia didactică*, Ed. Universității din Oradea, 2004; • Sas, Cecilia, *Activitatea și personalitatea cadrului didactic*, Ed. Universității din Oradea, 2006;
- Sas, Cecilia, *Îmbunătățirea parteneriatului dintre școală și comunitate - Ghid pentru Consiliile de Administrație*, București Centrul Educația 2000+, 2005; • Băran-Pescaru, A., *Parteneriat în educație: familie-școală-comunitate*, Editura Aramis Print, București, 2004.

47

CUPRINS

PROIECTE DIDACTICE

Timpul meu, prietenul meu, timpul meu, dușmanul meu,

prof. Florența Vătămanu

Școala ideală, prof. Gianina Elena Busuioc

Ce trebuie să știi pentru ca să îmi planific cariera, prof. Cornelia Tanasă

Cumpărături inteligente, prof. Vasile Lupu

Învăț să fiu fericit, prof. Loredana Chelmu

Profesia pe care mi-o doresc, prof. Maxim Elena

REFERATE

COPIII SINGURI ACASĂ – O PROBLEMĂ CARE NE PRIVEȘTE PE TOȚI prof.

Nemțanu Marius

CUNOAȘTEREA CAPACITĂȚILOR ELEVILOR – CONDIȚIA UNEI ACȚIUNI

PEDAGOGICE EFICIENTE, prof. Neagu Monica.....

ROLUL ȘI EFICIENȚA ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE, Prof. Ianul Ioana

ROLUL PROFESORULUI DIRIGINTE ÎN MODELAREA PERSONALITĂȚII

ELEVULUI, prof. Butnaru Iozefina.....

*FACTORII ȘI TRĂSĂTURILE DE CARE TREBUIE SĂ ȚINEM CONT ÎN
ORIENTAREA ȘCOLARĂ ȘI PROFESIONALĂ A ELEVILOR,*

prof. Racoviță Gabriel

ȘCOALA ȘI FAMILIA – „ÎMPREUNĂ PENTRU COPIII NOȘTRI!”, *prof. Cocuz
Doina – Lauriana*.....